

PROTOKÓŁ NR VII/XII/25
z XII SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
VII KADENCJI

(17.03.2025 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonía 46)

1. Otwarcie sesji¹ – [godz. 11⁰⁵ – radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Na podstawie danych systemu stwierdzam, iż w obradach uczestniczy 39 radnych, a zatem nasze obrady są prawomocne. W związku z tym otwieram XII sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VII kadencji ! Na początku pragnę przywitać przybyłych na sesję gości. Witam Panią Posłankę Urszulę Koszutską ! Witam bardzo serdecznie Panią Posłankę Katarzynę Stachowicz, witam Pana Posła, ministra Henryka Kiepurę. Witam również księdza biskupa Mariana Niemca. Witam serdecznie ! Witam Pana Marszałka wraz z Zarządem, witam Panią Skarbnik, witam Pana Sekretarza. Szanowni Państwo ! Na początku sesji chcielibyśmy uhonorować laureatów konkursu *Przyjaciel Rodziny 2024*. W dniu 11 grudnia 2024 roku uchwałą numer 1960/XLVI/7/2024 Zarząd Województwa Śląskiego rozstrzygnął konkurs *Przyjaciel Rodziny 2024*. O zabranie głosu poproszę Panią Annę Zasadę-Chorab, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

- **Pani Anna Zasada-Chorab, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej** – Szanowny Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Parlamentarzyści ! Radni Wojewódzcy ! Szanowni Goście ! Ale przede wszystkim Laureaci Nagrody *Przyjaciel Rodziny* ! Dzięki uchwale, Zarządowi, Kapituła Konkursowa zdecydowała, aby przyznać dzisiaj to wyjątkowe wyróżnienie *Przyjaciel Rodziny* osobom wyjątkowym – takim, które poprzez swoją postawę, empatię, promują przede wszystkim politykę prorodzinną w naszym województwie. Pomysłodawcą tego konkursu jest Pani Posłanka Urszulka Koszutska, która także była w składzie Kapituły Konkursowej. Pod przewodnictwem mojej osoby, Pani Posłanka, Pan Piotr Polok, Zastępca Dyrektora Regionalnego Ośrodka, Pani Marietta Hełka, Dyrektor Śląskiego Ośrodka Adopcyjnego w Katowicach, Ksiądz Piotr Brząkałik, Fundacja *Trzeźwość* Archidiecezji Katowickiej, Pan Adrian Kowalski, Fundacja Pomocy Dzieciom *Ulica* i Pani Sylwia Adamczyk, kierownik działu wsparcia rodziny. Dzisiaj laureaci otrzymują pamiątkowy dyplom, statuetkę, tytuł *Przyjaciel Rodziny*, ale także otrzymali nagrodę finansową. Wyróżnione osoby, laureaci to: Pani Bożena Pruś – Miasto Tychy, Pani Małgorzata Oleksy – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Białej, Pani Bogusława Ciukaj – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Pani Ewa Pruska – Fundacja Diakonii im. Matki Ewy w Katowicach i Pani Elżbieta Ferenc – Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie *dla Rodziny* w Częstochowie. Gratulujemy przede wszystkim laureatom, że Kapituła Konkursowa przyznała ten zacny tytuł *Przyjaciel*

¹ Przed rozpoczęciem obrad podawana jest informacja o transmisji, nagrywaniu oraz przetwarzaniu danych osobowych (przyp. M.J.)

Rodziny 2024. I poproszę Pana Marszałka, Pana Przewodniczącego i Panią Posłankę o wręczenie nagród...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...a Państwa wyróżnionych proszę o podejsście...

- **Pani Sylwia Adamczyk, Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej** – zapraszamy jako pierwszą laureatkę – Panią Elżbietę Ferenc. Pani Elżbieta Ferenc tytuł *Przyjaciela Rodziny* otrzymuje za inicjatywę niesienia wszechstronnej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, a także prowadzenie działań na rzecz dzieci, młodzieży, seniorów, rodzin, osób z niepełnosprawnością, bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, pokrzywdzonych przestępstwem, uzależnionych, bezdomnych i ubogich. Pani Elżbieta Ferenc zgłoszona została do konkursu przez Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie *dla Rodziny* w Częstochowie. Gratulujemy ! ... I zapraszamy kolejną laureatkę konkursu ... Panią Bożenę Pruś. Pani Bożena Pruś tytuł *Przyjaciela Rodziny* otrzymuje za inicjatywę wspieranie rodziny i poszczególnych jej członków w prawdziwym funkcjonowaniu. Do konkursu została zgłoszona przez Miasto Tychy ... I zapraszamy kolejną laureatkę, Panią Ewę Pruską. Pani Ewa Pruska tytuł *Przyjaciela Rodziny* otrzymuje za inicjatywę *Serce i Pasja w Służbie Rozwoju Pieczy Zastępczej i Wsparcia Rodzin*. Wnioskodawcą nagrody jest Organizacja Pozarządowa Fundacja Diakonii im. Matki Ewy w Katowicach ... I zapraszamy kolejną laureatkę, Panią Bogusławę Ciukaj ... Pani Bogusława Ciukaj tytuł *Przyjaciela Rodziny* otrzymuje za inicjatywę: *zapewnienie profesjonalnej, wielowymiarowej i długofalowej pomocy kobietom z dziećmi borykającymi się z problemem bezdomności, przemocy czy też przeżywającymi różnego rodzaju kryzysy*. Pani Bogusława Ciukaj do konkursu zgłoszona została przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach ... I zapraszamy ostatnią już laureatkę w konkursie, Panią Małgorzatę Oleksy. Pani Małgorzata Oleksy tytuł *Przyjaciela Rodziny* otrzymuje za inicjatywę: *opatrunek na złamane skrzydła*. Wnioskodawcą nagrody jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej ! ... Dziękujemy bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – gratulujemy wszystkim wyróżnionym ! Szanowni Państwo ! O głos poprosił mnie Pan Maciej Geratowski, Przewodniczący Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego. Bardzo proszę Pana Macieja o zabranie głosu !

- **Pan Maciej Geratowski, Przewodniczący Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego** – witam was Drodzy Państwo ! Niesamowicie miło jest mi występować przed wami, gdyż widzę tutaj tak wiele znajomych twarzy – znajomych twarzy spotkanych podczas działalności Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego. Mamy stale ze sobą kontakt, stale współpracujemy i bardzo mnie to cieszy. Dzisiaj chciałbym wam podziękować za dotychczasową współpracę oraz zaprosić was na następne nasze wydarzenia, gdyż jako Młodzieżowy Sejmik Województwa

Śląskiego organizujemy rzecz, wydaje mi się w miarę historyczną – można ją tak nazwać – gdyż 22 kwietnia na *Stadionie Śląskim* będziemy organizować drugie posiedzenie Rady Młodzieżowej przy Parlamentarnym Zespole ds. Młodzieży. Tam zjedzie się ponad 400 młodych działaczy z całej Polski i będziemy debatować nad potrzebami młodego pokolenia. Drodzy Państwo ! Bardzo serdecznie chciałbym Państwa zaprosić na to wydarzenie oraz na każde działanie Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękujemy bardzo Panu Maciejowi ! Na pewno Radni włączą się w to przedsięwzięcie. Zachęcam Państwa Radnych ... O głos poprosiła Pani Radna Maria Nowak ... tak, rozumiem, rozumiem. OK., bardzo proszę !

- **Pan Filip Hornik, radny Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Szanowny Panie Marszałku ! Drogie Radne ! Drodzy Radni ! Drodzy Zaproszeni Goście ! Moje nazwisko Hornik, Filip Hornik, radny Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego. Ja dzisiaj stoję na tej mównicy, aby przeczytać krótki apel do Zarządu Województwa Śląskiego oraz radnych Sejmiku Województwa Śląskiego: *my, niżej wymienieni radni oraz radne Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego, stanowczo przeciwstawiamy się wszelkim działaniom, które w sposób pośredni bądź bezpośredni przyczyniają się do naruszenia dobra Parku Śląskiego. Według porządku obrad dzisiejszej sesji ... punkt szósty, druk numer VII/178, radni oraz radne tego gremium będą głosować nad uchwałą w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Przez wiele stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, rady dzielnic Katowic – obecnych tutaj także na galerii, cieszę się, że jesteście tutaj dzisiaj z nami – zostały złożone uwagi aby w tym audycie zostały uwzględnione, m.in. tereny po byłych w Międzynarodowych Targach Katowickich. Jednak Zarząd Województwa Śląskiego w ów głos mieszkańców się nie wsłuchał, proponując wyłączenie z granic krajobrazu wyżej wymieniony teren, czyli tereny po byłych Międzynarodowych Targach Katowickich. Takie działania to kolejny krok do betonowania kawałek po kawałku zielonych płuc naszego regionu. Jeżeli teraz nie powiemy zdecydowanego nie deweloperom i zyskom, to w perspektywie najbliższych lat nasz park zniknie. Jeżeli Zarząd Województwa nie posłuchał wcześniejszych prośb setek osób, to może uczyni to teraz, kiedy zwraca się do niego młodzież, która jest szczerze zaniepokojona polityką władz wojewódzkich. Tym samym zwracam się do radnych Sejmiku o ściągnięcie z porządku obrad punktu nr 6 i ponowne rozpatrzenie uwag złożonych do Audytu krajobrazowego. Przede wszystkim liczymy, że dyskusja nad jego dalszymi losami będzie odbywać się w myśl otwartej debaty publicznej, ponieważ sprawy Parku Śląskiego są naszymi wspólnymi losami, a my młodzi będziemy się borykać z konsekwencjami nieodpowiedzialnej polityki dotyczącej środowiska naturalnego o wiele dłużej niż osoby, które ów politykę wprowadziły. Z wyrazami szacunku my niżej podpisani radni oraz radne Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego. Szanowni Państwo ! Jestem chorzowianinem i Ślązakiem i wiem, że ten teren Parku Śląskiego jest integralną częścią naszego regionu, jest sercem, jest zielonym sercem*

naszego regionu i jakiegokolwiek naruszenie jego integralności jest ciosem w nasze województwo, jest czymś, co jest przeciw interesowi wspólnemu nie tylko osób obecnych tutaj, ale przede wszystkim następnym pokoleniom. Jestem osobą, która chce w tym miejscu, w tym województwie, w moim mieście, w Chorzowie, budować swoją przyszłość. Jak mam ją budować, jeżeli najbardziej podstawowa komórka, która buduje dobrostan tych mieszkańców, jest kawałek po kawałku niszczona ? Przykro mi tym bardziej, że za tymi zmianami optowali mieszkańcy Chorzowa, którzy także tutaj na tej sali zasiadają w roli radnych. Dziękuję Państwu bardzo serdecznie ! ... Liczę na Państwa...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo !

- **Pan Filip Hornik, radny Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego** – ...liczę na Państwa z całego serca. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W międzyczasie witam Panów Posłów. Witam Pana Posła Macieja Tomczykiewicza oraz Pana Posła Łukasza Ściebiorowskiego. W związku z przybyciem na salę obrad radnych ponowię procedurę kworum. Bardzo proszę Państwa Radnych o zalogowanie się do systemu i potwierdzenie kworum ... Na podstawie danych systemu stwierdzam, że w obradach uczestniczy czterdziestu radnych. Przechodzimy do punktu drugiego porządku obrad ... aha, ja myślałem, że Pani się wycofała. Bardzo proszę ! Proszę, Pani Radna Maria Nowak !

- **radna Maria Nowak** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Wysoka Rado ! Chciałam zaproponować Państwu uczczenie pamięci Pani Barbary Skrzypek, którą znałam osobiście, która była osobą bardzo ciepłą, miłą, sympatyczną, godną naszego uznania i szacunku i dlatego proszę o uczczenie tej osoby chwilą ciszy ...wieczny odpoczynek racz jej dać Panie, niech odpoczywa w pokoju wiecznym... Dziękuję bardzo !

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z XI sesji Sejmiku Województwa Śląskiego.
4. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi przeciwko sposobowi przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego (**druk VII/179**).
5. Podjęcie uchwały w sprawie rozstrzygnięcia o zasadności nieuwzględnienia opinii gminy Hażlach w projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego (**druk VII/177**).

6. Podjęcie uchwały w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego (**druk VII/178**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia aktualizacji *Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego* (**druk VII/171**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2025 *Rokiem Przewodników Turystycznych* (**druk VII/169**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035 (**druk VII/166**).
10. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok (**druk VII/167**).
11. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2025 rok (**druk VII/168**).
12. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia w 2025 roku pomocy finansowej Gminie Ogrodzieniec (**druk VII/172**).
13. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu (**druk VII/173**).
14. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Lubliniec (**druk VII/174**).
15. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia w 2025 roku pomocy finansowej Miastu Będzin (**druk VII/175**).
16. Podjęcie uchwały w sprawie określenia zadań, na które Województwo Śląskie przeznacza środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2025 roku (**druk VII/176**).
17. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury (**druk VII/170**).
18. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej na kadencję 2023-2027 (**druk VII/180**).
19. Informacja dotycząca sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli początkujących, mianowanych i dyplomowanych w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie za 2024 rok.
20. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
21. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
22. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – jesteśmy w punkcie drugim porządku obrad ... czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś propozycje zmian w porządku ? Czy Pani Maria Nowak ? ... To już było, OK. Pan Radny Tomasz Papaj, bardzo proszę !

- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Chciałbym złożyć wniosek o rozszerzenie porządku posiedzenia dzisiaj Sejmiku Województwa Śląskiego o punkt dotyczący ... mianowicie chodzi o informację na temat zasad i warunków nowej umowy pomiędzy Województwem Śląskim i Miastem Zabrze w przedmiocie prowadzenia instytucji kultury, jakim jest Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Proponowałbym żeby potencjalnie ten punkt umieścić przed uchwałą dotyczącą WPF-u, czyli po punkcie ósmym. Szanowni Państwo ! Okazało się po jednej z komisji, na której ześmy dyskutowali zmiany w związku z dodatkową dotacją podmiotową na rzecz muzeum ze strony Województwa Śląskiego, że to jest 6 mln zł, natomiast pojawił się plan finansowy tej instytucji na rok 2024, ale przede wszystkim pojawiły się założenia samej nowej umowy, które wskazują na to, że Województwo Śląskie ma mieć 99 % udziału, jeżeli chodzi o prowadzenie tej instytucji. Natomiast zaledwie 1 % będzie to Miasto Zabrze. A ponadto dowiedzieliśmy się, że ponad pięciomilionowa dotacja podmiotowa ze strony rządu RP, ze strony budżetu państwa, została zlikwidowana na rok 2024. I zgodnie z tą umową, którą widzieliśmy, która została przesłana, też nie zapowiada się, że w następnych latach będą środki finansowe. I jeszcze jeden ważny element, mianowicie ja też nie dopatrzyłem się żeby w dzisiejszej uchwale, jeżeli chodzi o WPF, pojawiły się też potencjalne środki na prowadzenie oczywiście tej instytucji w latach najbliższych, biorąc pod uwagę te zamiary, które są poczynione, ani też nie ma informacji, jak w tym względzie zapatruje się na to Rada Miasta Zabrze i Pani Prezydent Rupniewska, więc jest dużo powodów, które świadczą o tym, że jest dużo niewiadomych. Tak jak zresztą sam plan finansowy, który został nam przedstawiony, gdzie, jeżeli będzie możliwość, też chciałbym się do tego odnieść, bo wydaje mi się, że tam mamy bardzo dużo takich informacji, które mają pewnego rodzaju nawet charakter pewnej kreatywności księgowej. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – czy ma Pan Radny sformułowaną treść punktu porządku obrad ?

- **radny Tomasz Papaj** –...jeszcze raz odczytam...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę !

- **radny Tomasz Papaj** –...*informacja na temat zasad i warunków nowej umowy pomiędzy Województwem Śląskim i Miastem Zabrze w przedmiocie prowadzenia instytucji kultury, jaką jest Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.*

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...trochę za szybko, gdyby mi mógł Pan Radny udostępnić ten tekst, bo ja go potem muszę odczytać przy poddaniu pod głosowanie...

- **radny Tomasz Papaj** – to za chwilę...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu !
Bardzo proszę Pani Radna Beata Kocik !

- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Zarządzie !
Szanowni Radni ! Szanowni Goście na galerii ! Szanowni Parlamentarzyści ! Ja też do tego drugiego punktu bardzo bym prosiła o rozszerzenie zmian w porządku obrad o informację dotyczącą radnego wojewódzkiego, Bartłomieja S. w sprawie czy są wypłacane diety ? Czy są przesyłane zwolnienia lekarskie ? I czy ... nie ! Ja chciałabym informację, nie zapytanie. I czy są przesyłane przez ... zwolnienia ? I bardzo bym prosiła, żeby ten punkt, jeżeli taki będzie, umieścić ... może być to po punkcie 18., 19., ponieważ no teraz jest przed nami punkt dotyczący projektu uchwały audytu, więc mamy zaproszonych gości, będzie debata. Tak, że w końcowym punkcie porządku obrad. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – znajduję to tak Pani Radna, że to mieści się w punkcie *interpelacje i zapytania radnych*. Jak Pani chce złożyć takową interpelację, ja jako przewodniczący Sejmiku bardzo chętnie odpowiem, czy Pan radny ma wypłaconą dietę, czy nie.

- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! To nie jest interpelacja, ani moje osobiste zapytanie, ponieważ to chodzi o byłego wicemarszałka województwa śląskiego i my chcielibyśmy tą informację, jak również wyborcy, usłyszeć na Sejmiku Województwa Śląskiego. Interpelacje były pisane, natomiast to nie jest pytanie, tylko chciałabym, aby ta informacja wybrzmiała na Sejmiku Województwa Śląskiego.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – rozumiem, proszę podejść do obsługi technicznej i sformułować treść punktu podlegającego zmianie porządku obrad. W kolejności do głosu Pan Radny Wojciech Kałuża ... Proszę Panie Radny !

- **radny Wojciech Kałuża** – Panie Przewodniczący ! Wysoki Sejmiku ! Ja również z wnioskiem o rozszerzenie porządku obrad, o informację Zarządu Województwa na temat działań podejmowanych wobec zwalnianych pracowników firmy *RAFAKO*. Zważywszy na znaczenie firmy *RAFAKO* dla gospodarki regionu oraz województwa, a tak naprawdę też życia wielu rodzin, mieszkańców naszego regionu, wnoszę o rozszerzenie porządku obrad o informację Zarządu Województwa na temat działań podejmowanych w celu ochrony miejsc pracy w firmie *RAFAKO*, a także zabezpieczenia interesów pracowników firmy. Jakie konkretne kroki administracyjne, interwencyjne podjął Zarząd Województwa, i Pan osobiście, Panie Marszałku, aby wesprzeć zwalnianych pracowników firmy *RAFAKO*, jakie są bezpośrednie konsekwencje zaistniałej sytuacji dla pracowników firmy oraz dla lokalnej gospodarki ? Czy w zaistniałej sytuacji dla pracowników firmy oraz dla ... czy w ramach prowadzonych działań współpracowano z innymi instytucjami samorządowymi, ministerstwami lub partnerami prywatnymi ? Proszę o przedstawienie harmonogramu działań oraz wskazanie, które z nich zostały już

zrealizowane, a które są w planach na najbliższą przyszłość ? Czy przewiduje Pan, Panie Marszałku, konieczność zastosowania dodatkowych instrumentów wsparcia ? W jaki sposób planowane jest monitorowanie efektów wdrożonych rozwiązań oraz jakie mechanizmy kontroli zostaną zastosowane, aby zapewnić skuteczność planowanych działań ? Dlatego prosimy o rozszerzenie porządku zgodnie z intencją wnioskodawców. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Radny ! Proszę podejść do obsługi sesji i sformułować treść wniosku. Szanowni Państwo ! W związku z pismem, które wpłynęło od Wójta Gminy Hażlach ... *po przeanalizowaniu przesłanych przez Państwa e-mailem z dnia 13 marca materiałów dotyczących projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego, Gmina Hażlach wycofuje swoje żądanie rozstrzygnięcia zasadności nieuwzględnienia negatywnej opinii Rady Gminy Hażlach przez Zarząd Województwa Śląskiego w sprawie projektu wyżej wymienionego audytu.* W związku z tym pismem bezprzedmiotowym staje się punkt piąty. Proponuję, aby wprowadzić zmianę w porządku obrad i zdjąć punkt piąty z porządku obrad ... Proszę Państwa Radnych o chwilę cierpliwości. Obsługa sformułuje treść wniosków ... Dziękuję bardzo ! Zatem, proszę Państwa, przechodzimy do głosowania nad zmianami w porządku obrad...

Głosowanie nad wnioskiem o uzupełnienie porządku obrad o punkt dotyczący informacji Zarządu na temat zasad warunków nowej umowy pomiędzy Województwem Śląskim i Miastem Zabrze w przedmiocie prowadzenia instytucji kultury Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu:

za	17
przeciw	23
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – punkt pozostaje bez wprowadzenia do porządku obrad.

Głosowanie nad wnioskiem o uzupełnienie porządku obrad o punkt dotyczący informacji na temat radnego Bartłomieja S. w sprawie wypłacanych diet oraz ewentualnych zwolnień z obrad Sejmiku Województwa Śląskiego:

za	17
przeciw	23
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik nie wprowadził tego punktu do porządku obrad.

Głosowanie nad wnioskiem o uzupełnienie porządku obrad o punkt dotyczący informacji Zarządu na temat działań podejmowanych wobec zwalnianych pracowników firmy *RAFAKO*:

za	17
przeciw	23
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik nie przyjął do porządku obrad tej propozycji.

Głosowanie nad zdjęciem z porządku obrad punktu dotyczącego podjęcia uchwały w sprawie rozstrzygnięcia o zasadności nieuwzględniania opinii Gminy Hażlach w projekcie *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego* (druk VI/177):

za	25
przeciw	1
wstrzym.	14

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – punkt porządku obrad został zdjęty. O głos poprosił Pan Marszałek Wojciech Saługa. Bardzo proszę Panie Marszałku !

- **Marszałek Wojciech Saługa** – dziękuję Panie Przewodniczący ! I Szanowni Państwo, żeby nie było, że my się tych tematów boimy, tylko ja rozumiem, Pan Prezes Kaczyński kazał wam aktywność i to robicie i to nie ... po prostu my to rozumiemy ... my to rozumiemy.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę Państwa Radnych o spokój. Jak Państwo mówili, nikt nie przeszkadzał. Proszę kontynuować Panie Marszałku !

- **Marszałek Wojciech Saługa** –...są potrzeby wyższe. Jeżeli chodzi o *RAFAKO*, oczywiście, że to firma prywatna i tak dalej, to już tam nie będę mówił. Jak poczekacie, to w informacji Zarządu przedstawiciele WUP-u przedstawia co w tej sprawie się robi. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego, gdzie razem z Panem Wojewodą jesteśmy członkami, też podjęliśmy pewne uchwały i dokumenty. Ta sprawa ... *ciszej nad tą trumną*, bym powiedział, bo nie chcę wracać kto doprowadził do ruiny *RAFAKO*, tak ? Natomiast dzisiaj zrobimy wszystko i Minister Skarbu Państwa robi wszystko, żeby zasoby firmy, żeby to co, *know how*, to wszystko co jest w firmie, żeby nie zginęło bezpowrotnie, ponieważ szczególnie ludzie, którzy tam pracują i mają wiedzę i doświadczenie są nam niezwykle potrzebni. Ratujemy *RAFAKO* po nieudolnej polityce lat poprzednich. To jeżeli chodzi o *RAFAKO*. Jeżeli chodzi o Pana Radnego Bartłomieja S., jak to Państwo mówią, bardzo bym prosił, proszę Państwa – Państwa Posłowie, niech zrobią odpowiedni wniosek legislacyjny w parlamencie i spróbujcie tę sprawę tam rozwiązać, bo nagadać to się może każdy,

natomiast są jakieś przepisy prawa, które ktoś kiedyś gdzieś uchwalił i tego przestrzegamy, więc jeżeli chcecie sprawę w jakiś sposób rozwiązać, zachęcam do aktywności Państwa parlamentarzystów. Zgłoszcie odpowiednie projekty ustaw i działajcie. Jeżeli chodzi o Muzeum w Zabrze, też w informacji bieżącej jesteśmy w stanie podać informację, gdzie jesteśmy, w którą stronę zmierzamy. No jakby tyle, więc jeszcze raz nie boimy się żadnych z tych tematów. Natomiast nie tworzymy jakieś ... wrażenia, że tu się jakieś okropne rzeczy dzieją z jednej, drugiej czy trzeciej strony. Dziękuję !

- radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku –... dziękuję Panie Marszałku ! Dla porządku Szanowni Państwo Radni na skutek zdjęcia z porządku obrad punktu numer 5. kolejne punkty przyjmują numerację o jeden wyżej ... przechodzimy do punktu 3. ... oczywiście niżej, tak ! Dziękuję za odpowiedź, czyli punkt szósty staje się punktem piątym i tak dalej...

Przyjęty porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z XI sesji Sejmiku Województwa Śląskiego.
4. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi przeciwko sposobowi przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego (**druk VII/179**).
5. Podjęcie uchwały w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego (**druk VII/178**).
6. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego (**druk VII/171**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2025 Rokiem Przewodników Turystycznych (**druk VII/169**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035 (**druk VII/166**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok (**druk VII/167**).
10. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2025 rok (**druk VII/168**).
11. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia w 2025 roku pomocy finansowej Gminie Ogrodzieniec (**druk VII/172**).
12. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu (**druk VII/173**).
13. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Lubliniec (**druk VII/174**).
14. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia w 2025 roku pomocy finansowej Miastu Będzin (**druk VII/175**).

15. *Podjęcie uchwały w sprawie określenia zadań, na które Województwo Śląskie przeznacza środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2025 roku (druk VII/176).*
16. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury (druk VII/170).*
17. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej na kadencję 2023-2027 (druk VII/180).*
18. *Informacja dotycząca sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli początkujących, mianowanych i dyplomowanych w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie za 2024 rok.*
19. *Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.*
20. *Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.*
21. *Zamknięcie sesji Sejmiku.*

3. Przyjęcie protokołu z XI sesji Sejmiku Województwa Śląskiego:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – projekt został Państwu przedłożony drogą mailową 4 marca br. Czy są uwagi do tego protokołu ? ... O głos w dyskusji poprosił Pan Radny Jan Kawulok. Bardzo proszę Panie Radny ! ... Ale w poprzednim punkcie ? Czyli chciał Pan jeszcze zmiany w porządku obrad, tak ? Nie miałem – przepraszam, Panie Radny – nie miałem Pańskiego zgłoszenia !
- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Nasz wniosek o informację na temat diet wcale nie wynikał z polecenia. Ja po prostu przeglądałem protokoły z poprzednich lat i tam Pan Radny Mazur powiedział wyraźnie w listopadzie 2021 roku, że dieta ma pokrywać utracone zarobki, więc moje pytanie jest bardzo proste...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Ja mam bardzo gorącą prośbę do Pana. Jesteśmy w punkcie trzecim. Udzielę Panu głosu w *wolnych wnioskach*. Bardzo proszę na ten temat podyskutujemy w punkcie *wolne wnioski*. Przechodzimy, jesteśmy właściwie w punkcie trzecim, Państwo Radni sobie pomiędzy sobą popolemizujecie. Dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Czy ktoś ma jakieś uwagi do protokołu ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad przyjęciem protokołu:

za	38
przeciw	0
wstrzym.	2

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – niniejszym protokół z XI sesji został przyjęty. W międzyczasie ... przybył do nas Pan Wicewojewoda Michał Kopański. Witam bardzo serdecznie Pana Wicewojewodę ! Przechodzimy do punktu czwartego porządku obrad...

4. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi przeciwko sposobowi przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego* (druk VII/179):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, która wnioskowała o umieszczenie w porządku obrad tej uchwały po rozpatrzeniu sprawy rekomenduje, aby skargi nie uwzględnić. Głosowanie za przyjęciem uchwały oznacza nieuwzględnienie skargi. Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	13
wstrzym.	2

5. Podjęcie uchwały w sprawie *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego* (druk VII/178):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Dla porządku najpierw o wprowadzenie poproszę Panią Dyrektor Koczar. Potem głos zabierze Pan Marszałek, strona społeczna oraz radni. Bardzo proszę Panią Dyrektor o przedstawienie Państwu Radnym, zreferowanie tematu.

- **Pani Stefania Koczar Sikora, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu** –...dziękuję ! Pozwolę sobie przejść do pierwszego slajdu. Podstawą do przyjęcia *Audytu krajobrazowego* jest Europejska Konwencja Krajobrazowa, która została ratyfikowana przez Polskę w roku 2004, a obowiązuje od roku 2005. Jej zapisy przełożyły się na legislację krajową, czyli ustawę krajobrazową, która została przyjęta w roku 2015. I ona przełożyła się z kolei na naszą podstawową ustawę bazową, czyli ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. I co warto podkreślić w kontekście prac nad audytem, w trakcie naszych 5,5-letnich prac nad audytem ta ustawa była nowelizowana w roku 2023. Kolejne dokumenty prawne, które bardzo precyzyjnie nakreślały nam metodykę sporządzenia tego dokumentu, to rozporządzenie Rady Ministrów, które też było

pierwotne w roku 2019. Następnie było nowelizowane w roku 2022, więc również w trakcie opracowywania audytu, co postawiło przed zespołem i przed nami wyzwanie do stosowania się do aktualizowanych norm prawnych dla audytu. I finalnie jeszcze nałożyły nam się w tych zmianach prawnych rozporządzenie w sprawie planu ogólnego gminy, które weszło w życie w grudniu 2023 roku i również miało przełożenie na finalne zapisy audytu krajobrazowego. Podsumowując właśnie te zmiany prawne, które Państwu przed chwilą nakreśliłam, pierwotne, jako że rozporządzenie weszło w życie w roku 2019, to ustawowo mieliśmy trzy lata na wdrożenie tego dokumentu. W związku z tymi zmianami prawnymi wystąpiliśmy trzykrotnie do wojewody z prośbą o przedłużenie, pokazując jako argumentację, że oczywiście nie jest to opieszałość po stronie urzędu, Sejmiku, tylko zmiany prawne w trakcie sporządzania tego dokumentu i z tego tytułu pokazując tą argumentację prawną, wojewoda uznał naszą argumentację i trzykrotnie termin został przedłużony, tak jak Państwo widzicie, 31 września 2023, 30 września 2024 i finalnie 31 marca roku 2025. Przechodząc do informacji o audycie. Audyt sporządza Zarząd Województwa, opiniuje go Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków oraz rady gmin położonych na terenie województwa śląskiego. W kolejności po opiniowaniu mamy konsultacje społeczne i finalnie dokument przyjmowany jest uchwałą przez Państwa na Sejmiku Województwa. Audyt krajobrazowy obejmuje cały obszar województwa śląskiego. Jest ... każdego zresztą z 16. Województw ... jest sporządzany nie rzadziej niż raz na 20 lat i jego metodyka przedstawia się tak, za chwilę pokażę to Państwu w większych detalach, że najpierw identyfikuje się krajobrazy na obszarze województwa, całe województwo pokryte jest tymi jednostkami krajobrazowymi i następnie w oparciu o metodykę ujętą w rozporządzeniu wybiera się te krajobrazy najbardziej wartościowe, najcenniejsze i to są krajobrazy priorytetowe, dla których wskazuje się rekomendację. I oprócz tego w audycie również mamy rekomendacje odnoszące się do obszarów chronionych. Wykonawcą audytu było konsorcjum w składzie: Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska jako lider, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego oraz Akademia Śląska, kierownikiem naukowym Pani prof. Urszula Myga-Piątek, a koordynatorem projektu prezes Andrzej Weigle. Finalnie było to 31 osób z 5 instytucji, które z nami te 5,5 roku pracowało. Dokumentacja audytu jest bardzo złożona, ale jest to, jak mówię wprost, wynika to z zapisów rozporządzenia i składa się ona z takich trzech części. Część podstawowa, kluczowa, składa się z czterech tomów. Pierwszy tom to jest synteza całości audytu. Drugi tom odnosi się już do karty krajobrazów priorytetowych. Trzeci tom odnosi się do krajobrazów obszarów chronionych i czwarty tom lokalne formy architektoniczne. Uzupełniającym drugim segmentem jest część graficzna mapowa oraz część trzecia, bardzo obszerna dokumentacja audytu, która może nam posłużyć do wielu prac edukacyjnych, analitycznych – bardzo szeroko przeprowadzony tutaj mamy pakiet informacji, daleko wykraczający poza jakby te nasze pierwsze części i może nam to służyć w opisie krajobrazu, który mamy na obszarze województwa śląskiego. Finalnie, zgodnie z zapisem rozporządzenia, typologicznie dzielimy krajobrazy na trzy grupy: krajobrazy przyrodnicze, krajobrazy przyrodniczo-kulturowe oraz

krajobrazy kulturowe. W województwie śląskim finalnie zidentyfikowano 1738 krajobrazów i dominują krajobrazy typu wiejskiego oraz krajobrazy typu leśnego. Na południu województwa, co też nie jest zaskoczeniem, są to krajobrazy przyrodnicze, natomiast w centrum województwa na obszarze Metropolii czy też Aglomeracji Częstochowskiej i Rybnickiej są to krajobrazy kulturowe, w tym głównie miejskie i wielkomiejskie. Następnie, po już zidentyfikowaniu krajobrazów priorytetowych na obszarze województwa śląskiego, kolejnym krokiem był wybór krajobrazów priorytetowych. Tutaj pozwolę sobie zacytować definicję tych krajobrazów, która jest zaczerpnięta wprost z ustawy. Krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe. I w związku z tymi wyjątkowymi wartościami powinniśmy w pewien dodatkowy sposób zarekomendować formę, jakby zaadresować rekomendacje dla tego obszaru. Obszary były wyłaniane w oparciu o kryteria ujęte w rozporządzeniu, to jest unikatowość występowania, reprezentatywność, dotychczasowa ochrona prawna oraz ważność krajobrazu. Tutaj też nałożyła nam się też nowelizacja w trakcie tego wyboru. I finalnie w województwie śląskim zostało wyróżnionych 184 krajobrazów priorytetowych, co stanowi 10,5 % wszystkich jednostek krajobrazowych województwa, a patrząc na to obszarowo, to 13,5 % powierzchni województwa. 12 krajobrazów priorytetowych zostało wyznaczone z kryterium reprezentatywności, 87 unikatowości, 9 to dotychczasowa ochrona prawna i wszystkie 184 spełniały kryterium ważności. Jaka jest funkcja audytu krajobrazowego? Możemy ją postrzegać w czterech wymiarach. Pierwsza to jest ta funkcja waloryzacyjna, czyli z wszystkich krajobrazów województwa wybraliśmy te najbardziej wartościowe i cenne i mamy to uchwycone, opisane bardzo precyzyjnie według metodologii identycznej dla wszystkich 16. regionów kraju. Druga funkcja, która jest dla nas szalenie istotna i w kontekście dzisiejszego procedowania nad uchwałą Sejmiku i w kontekście prac z gminami, wykraczająca poza zapisy audytu, to jest ta funkcja informacyjna i edukacyjna, żeby podzielić się tą bogatą bazą informacji, które zgromadziliśmy na użytek audytu. Trzecia funkcja to inspiracyjna, czyli tak naprawdę za pośrednictwem audytu krajobrazowego i tą kwestię rozwinę w dalszej części prezentacji, kształtujemy politykę przestrzenną na poziomie lokalnym. I ostatnia to jest funkcja koordynacyjna, czyli zapisy wskazania audytu, które odnosimy do naszego głównego dokumentu planistycznego, czyli *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego*. Jak interpretujemy tą kluczową część audytu krajobrazowego, tom drugi, rekomendacje i wnioski? Po pierwsze, oczywiście wskazane są tam obszary cenne krajobrazowo i po drugie, dla tych obszarów adresujemy kierunkowe regulacje, które potem przekładają się już zgodnie z władztwem planistycznym gmin na zapisy aktów prawa miejscowego. I ta trzecia funkcja to jest to, o czym Państwu mówiłam, czyli materiał inspiracyjny dla naszych partnerów w prowadzeniu procesów przestrzennych, czyli przede wszystkim samorządu szczebla lokalnego. Audyt krajobrazowy tak naprawdę jest obowiązkiem ustawowym, to już Państwu mówiłam, sporządzanym raz na 20 lat. Mówiłam też, że ma tą typologię bardzo precyzyjnie wpisaną w ustawę. Według tej samej typologii wdrażany jest w 16. regionach. Należy podkreślić, że jest to akt planowania

przestrzennego, nie jest oczywiście aktem prawa miejscowego. I rekomendacje i wnioski zawarte w audycie, w szczególności w jego tomie drugim, tak naprawdę mają charakter norm kierunkowych, które dopiero pośrednio mają wpływ na nakazy i zakazy, które zgodnie z władztwem planistycznym wkładają samorządy w swoje akty prawa miejscowego, więc tutaj widzą Państwo relacje między tymi dokumentami. Pozwolę sobie to jeszcze rozwinąć. Na tym slajdzie widzicie Państwo, na jakie dokumenty planistyczne ma przełożenie audyt krajobrazowy. Na poziomie samorządu województwa są to oczywiście przełożenia na zapisy naszego *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego* i uzupełniając do *Strategii Rozwoju Województwa*, bo w strategii mamy taki nowy komponent, on się nazywa model struktury funkcjonalno-przestrzennej, więc wszystkie informacje dotyczące przestrzeni oczywiście w mniejszym zakresie są też przekładane na zapisy strategii w tej części. Na poziomie lokalnym jest to plan ogólny, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, specustawa mieszkaniowa i uchwała krajobrazowa. I przy tym slajdzie warto też wspomnieć w jak trudnej jesteśmy sytuacji i z perspektywy samorządu województwa, szczebla regionalnego, i z perspektywy samorządów szczebla lokalnego, ponieważ tak naprawdę wszyscy jesteśmy w procesie wdrażania reformy planowania przestrzennego. Z perspektywy samorządu województwa stanęliśmy przed wyzwaniem opracowania nowej generacji pierwszego dokumentu, którym jest audyt krajobrazowy. I to jest wyzwanie, które stoi przed nami, z którym zmagamy się od 5,5 lat. Z perspektywy oczywiście poziomu lokalnego to jest wyzwanie stojące przed gminami związane ze sporządzeniem planu ogólnego. Jak będziemy wdrażać ustalenia audytu? Tak jak wspomniałam przed chwilą, z perspektywy samorządu województwa to jest plan zagospodarowania przestrzennego i uzupełniając strategia rozwoju. Mają też Państwo wskazaną podstawę prawną. Tytułem przypomnienia taki slajd, gdzie jesteśmy w procesie aktualizacji naszych dwóch głównych dokumentów strategicznych. W przypadku strategii planujemy przedstawienie Państwu na obrady Sejmiku w grudniu przyszłego roku. Jesteśmy już w trakcie procesu. Plan zagospodarowania na ten moment ma identyczną datę, czyli koniec przyszłego roku, ale zwykle jest tak, że plan przyjmujemy mniej więcej rok później niż strategia, więc prawdopodobnie będziemy aktualizować ten harmonogram i przyjęcie planu to będzie ramowo na ten moment grudzień roku 2027. Tutaj z kolei na tym slajdzie Państwo macie wskazane, na podstawie jakiej podstawy prawnej będą wdrażane ustalenia audytu odnoszące się do poziomu lokalnego. Etapy sporządzania audytu krajobrazowego – był to złożony proces, który trwał 5,5 roku, od sierpnia roku 2019, więc tak naprawdę zainicjowaliśmy go z poprzednią kadencją Sejmiku i z poprzednią kadencją Zarządu. W marcu 2021 został wyłoniony wykonawca. Pierwsze dwa lata 2021-2022 to był etap intensywnych prac analitycznych, które przygotowywały nas do wyłonienia krajobrazów w województwie. I wtedy też po raz pierwszy spotkaliśmy się z gminami żeby zapoznać je z nowym dokumentem, który będzie miał przełożenie jako uwarunkowanie dla ich dokumentów planistycznych na poziomie lokalnym. Lata 2022-2024 to już jest faktyczna praca nad dokumentem. W efekcie we wrześniu zeszłego roku decyzją Zarządu Województwa, wychodząc poza te zapisy ustawowe, które dotyczą przeprowadzenia audytu w procedurze

opiniowania i konsultacji, wychodząc poza te zapisy, zorganizowaliśmy prekonsultacje adresowane dla gmin jako głównego naszego partnera, który będzie wdrażał zalecenia audytu. Te prekonsultacje niefortunnie nałożyły się na sytuację powodziową, więc Zarząd Województwa, wychodząc naprzeciw postulatom gmin, wydłużył te prekonsultacje tak, aby wszystkie zainteresowane gminy mogły się wypowiedzieć. Finalnie po zebraniu uwag i ich rozpatrzeniu w październiku został przyjęty pierwszy projekt audytu województwa śląskiego i zgodnie – tutaj już wchodzimy w tryby ustawowe – z zapisami ustawowego opiniowania – pozwolę sobie to rozwinąć na kolejnych slajdach – został on przekazany do stosownych organów, o których już Państwu mówiłam, ale proces opiniowania zaraz pokażę na osobnym slajdzie. Po zasięgnięciu opinii rad gmin oraz RDOŚ-u, konserwatora i Zespołu Parków w grudniu i po rozpatrzeniu znowu uwzględnieniu, bądź też nie, uwag składanych na etapie opiniowania, opracowany został drugi projekt audytu, który został przedstawiony do konsultacji społecznych. Konsultacje społeczne – też teraz mówię na osobnym slajdzie, więc tylko Państwu sygnalizuję żeby pokazać z lotu ptaka cały proces – konsultacje trwały od stycznia, od grudnia do stycznia, a finalnie w lutym, de facto do lutego, bo jeszcze czekaliśmy 14 dni na zbieranie uwag po zakończeniu wyłożenia. Po zebraniu wszystkich uwag, które zostały złożone w procesie konsultacji społecznej i uwzględnieniu bądź też nierozpatrzeniu uwag, w marcu, 5 marca, przyjęty został projekt audytu i dzisiaj jakby kończymy tą 5,5-letnią drogę, jest on Państwu przedstawiany do uchwalenia na Sejmiku. Przechodząc jeszcze, pokazując te procesy, kładąc akcent na tę procedurę formalno-prawną i te nasze rozwiązania, które poza nią wykraczały, to tutaj Państwo widzicie, że na etapie prekonsultacji wzięło udział 74 gminy na 96, na których obszarze leżą obszary chronione, a wtedy głównie się na tej kwestii koncentrowaliśmy jako potencjalnie problematycznej dla gmin. Na etapie opiniowania wzięło udział 55 na 167 gmin, które złożyły łącznie 298 uwag i na tym etapie konsultacji społecznych, jak Państwo widzicie, wzięło udział 126 gmin, więc finalnie w całych wszystkich tych etapach od prekonsultacji poprzez opiniowanie ustawowe i ustawowe konsultacje społeczne, weszliśmy w dialog ze 163 gminami, czyli 98 procentami i to był absolutny pretekst Zarządu Województwa, żeby wszystkie gminy maksymalnie szybko i bardzo ... znaczy maksymalnie wyprzedzając formalne opiniowanie zapoznać z tym dokumentem i pracować z nimi w trakcie całego tego procesu, ponieważ zgodnie z władztwem planistycznym to w gestii gmin w dużej mierze leży praktyczne wykonywanie rekomendacji audytu. I nadmienię również, że ponad konsultacjami społecznymi w trakcie tego okresu konsultacji zorganizowaliśmy konferencje subregionalne, cztery konferencje adresowane dla gmin i Państwa Radnych na poziomie gminnym i jedno spotkanie informacyjne dedykowane Państwu Radnym Wojewódzkim, żeby z trzymiesięcznym wyprzedzeniem zapoznać Państwa z tym dokumentem, bo mieliśmy takie sygnały i Państwa prośbę, żeby trudne dokumenty anonsovować i wprowadzać Państwu szybciej, stąd wychodząc naprzeciw tej prośbie zorganizowaliśmy dla Państwa spotkanie. I nawet jeśli ktoś z Państwa w nim nie uczestniczył, to wszyscy Państwo Radni mieli przesłane cztery prezentacje w bardzo szerokich detalach opisujące problematykę audytu krajobrazowego. Etap opiniowania oczywiście jest to etap, który wynika z ustawy, mamy na niego 30 dni.

Wysłaliśmy do gmin formalne pismo i do organów 7 października. Dodatkowo do gmin wysłaliśmy pismo przypominające 17 października, tak aby mieć maksymalnie duży odzew od gmin i aby ten etap opiniowania wykorzystać na dialog z gminami i uwzględnianie, bądź też nieuwzględnianie postulatów gmin, które włożone były do finalnego dokumentu. I oczywiście, tak jak mówiłam, to był proces już wynikający z podstawy prawnej i on się przełożył na zapisy drugiego projektu dokumentu przyjętego 18 grudnia. Jeśli chodzi o proces konsultacji społecznych, to dzień po przyjęciu drugiego projektu, 19 grudnia umieściliśmy obwieszczenie w prasie. Konsultacje trwały od 28 grudnia do 27 stycznia. Ponadto mieliśmy jeszcze po zakończeniu okresu wyłożenia dokumentu 14 dni na spływanie uwag, czyli do 10 lutego. Konsultacje były w formie elektronicznej, tradycyjnej i ustnej. I wszystkie te formy, łącznie z ustną, ponieważ mieliśmy komputer w komórce planistycznej, więc przyszedł mieszkaniec regionu, który przeglądał wspólnie z nami dokument i złożył ustnie uwagi, które my zapisaliśmy i mają je Państwo też ujęte w zestawieniu uwag, więc można powiedzieć, że nasza społeczność regionu skorzystała z wszystkich trzech form, czyli elektronicznej, tradycyjnej i ustnej. I pozwolę sobie przejść do, też przypomnieć podstawę formalnoprawną dla rozpatrywania uwag. Na podstawie uwag złożonych w konsultacji Zarząd Województwa finalnie podejmuje decyzję o zapisach w projekcie audytu, który jest Państwu przedkładany i naszym priorytetem przy wypracowywaniu finalnych zapisów, które Państwu dzisiaj rekomendujemy, było oczywiście uhonorowanie władztwa planistycznego gmin i zastosowanie jednolitego podejścia w dyskusjach z gminami, żeby tutaj zastosować te same standardy dotyczące, czy to rekomendacji adresowanych do poszczególnych krajobrazów priorytetowych, czy to właśnie granic krajobrazów priorytetowych, bo najczęściej te dwie kwestie, rekomendacje i granice, były obszarami naszych największych dyskusji z interesariuszami, w szczególności z gminami. I podsumowując proces konsultacji społecznych, tutaj Państwo widziecie, że finalnie spłynęło 649 uwag – 269 od osób fizycznych, 212 od gmin, które mimo tego, że już byliśmy z nimi w dwóch poprzednich etapach, tutaj również aktywnie opiniowały dokument, 141 od podmiotów i 9 od instytucji. I teraz poniżej widzą Państwo dwa załączniki, które mamy przyjęte przez Zarząd i które były Państwu przedstawione, ponieważ specyfika audytu jest taka trochę mało intuicyjna, że my Państwu nie przedkładamy klasycznego sprawozdania z konsultacji społecznych, tylko tak naprawdę zgodnie z zapisami dedykowanego artykułu 38 b ustawy o planowaniu przestrzennym przyjmowane są dwa zestawienia. Pierwsze zestawienie to jest zestawienie obejmujące wszystkie 649 uwag i mamy w tym zestawieniu uwagi uwzględnione, uwzględnione częściowo, nieuwzględnione i niezrozumiałe. Tutaj też sygnalizuje ile tych uwag wpłynęło w odniesieniu do Chorzowa, bo ten obszar budzi tutaj najwięcej emocji. A załącznik drugi, zgodnie z zapisami ustawy, to jest załącznik obejmujący tylko uwagi nieuwzględnione, czyli dla nas, dla bezpieczeństwa prawnego zaliczamy do niego uwagi uwzględnione częściowo, bo one nie są uwzględnione w 100%, uwagi nieuwzględnione i uwagi niezrozumiałe. I zgodnie z zapisami ustawy, my oprócz tego pierwszego załącznika musimy Państwu przedstawić ten drugi, więc to nie jest praktykowane np. przy strategii, ale tak jakby Państwo jeszcze osobno mają wyjęte przed nawias tak jakby uwagi

nieprzyjęte. Dlatego zawsze uczulam żebyście Państwo analizowali obydwa załączniki, które są upublicznione na naszych stronach. Tyle z mojej strony. Dziękuję Państwu za uwagę !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Pani Dyrektor ! O zabranie głosu poproszę Pana Marszałka Leszka Pietraszka. Bardzo proszę Panie Marszałku !
- **Wicemarszałek Leszek Pietraszek** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Dziękuję Pani Dyrektor ! Pani Dyrektor przedstawiła ramy związane z uchwaleniem czy z projektem uchwalenia audytu krajobrazowego. Ja poprosiłem o możliwość spotkania z Państwem żeby skupić się na tej kwestii, która budzi największe emocje – szczerze mówiąc, których to emocji się spodziewałem. Ja również, tak jak Państwo, jestem związany emocjonalnie z *Parkiem Śląskim*, jestem związany emocjonalnie z tym terenem. Chcę powiedzieć również, ale może to nie jest uwaga do każdego z Państwa, ja urodziłem się na Śląsku, na Śląsku się wychowywałem, z *Parkiem Śląskim* mam wiele fantastycznych wspomnień i jest to dla mnie wartość i sentymentalna, ale też praktyczna związana z tymi zielonymi płucami, o których tutaj dzisiaj już mówiliśmy. Przede wszystkim chcę powiedzieć, może inaczej, chcę Państwu wszystkim podziękować za aktywność w tej debacie. Staram się ją obserwować jako osoba, która od listopada nadzoruje departament odpowiedzialny za przygotowanie tego dokumentu. Staram się ją obserwować od samego początku, ale też szczególnie aktywnie w tych ostatnich dniach. Szczególnie aktywnie w tych ostatnich dniach śledziłem różnego rodzaju fora, również swoje i starałem się w miarę na bieżąco odpowiadać na uwagi. Dziękuję za wczorajszą dysputę. Uczestniczyłem w posiedzeniach obu komisji chcąc wysłuchać racje każdej ze stron, bo o tym dzisiaj będę na pewno kilka razy mówił – ani moją rolą, ani rolą Zarządu, ani rolą departamentu, tego zespołu, który nad tym pracował, jest stanie po którejkolwiek stronie. Naszą rolą jest spełnienie funkcji urzędnika państwowego, który jest odpowiedzialny za stanowienie takich regulacji, które będą zgodne z przepisami prawa i zgodnie z literą prawa będą przyjmowane. Natomiast naprawdę jestem pod wrażeniem, bo większa część, zdecydowana większa część tej dyskusji, która była prowadzona i tych pytań, które padały, tej argumentacji, w moim przekonaniu wynikała z faktycznego zainteresowania materia, w moim przekonaniu odnosiła się do materii, a nie do kwestii osobistych, politycznych i jakichś innych. I to dowodzi tego, jak z wielką uwagą traktujemy tą materię, z którą mamy do czynienia. Będę podczas tego swojego, krótkiego myślenia, przemówienia czynił kilka zastrzeżeń, które pozwolą mi się odnieść do tego, co czytam, do tego, co słyszałem, bo taka jest też intencja tego mojego wystąpienia, żeby przekonać Państwa do tego, że Zarząd Województwa niczego się w tej sprawie nie obawia. Transparentność jest tym kryterium, tym warunkiem, które dla nas jest podstawą, więc chcemy jasno, jawnie i otwarcie o tym wszystkim mówić i Zarząd Województwa też chce na wszystkie pytania, jeśli takowe będą padać, odpowiadać. Wobec tego, Szanowni Państwo, jak chodzi o kwestię, którą z przyjemnością wysłuchałem, może Państwa część zaskoczy, ale ja z dużą radością wysłuchałem tych kilku słów, które tutaj wygłosił jeden z moich

przedsłówców – przedstawiciel Młodzieżowego Sejmiku Wojewódzkiego. Ja również, uważam, że *Park Śląski* jest wielką wartością. Ja również uważam, że *Park Śląski* jest *zielonymi płucami*. Ja również uważam, że *Park Śląski* trzeba chronić. I też dlatego, Szanowni Państwo, w tym audycie krajobrazowym my *Park Śląski* chronimy. Chciałbym żeby to jednoznacznie wybrzmiało. Zapisy tego planu, zapisy tego audytu, wręcz wzmacniają ochronę parku. Nie grozi nam wjazd buldożerów na teren parku. Nie grozi nam ... nie grozi ! Nie grozi nam wybudowanie wieżowców na terenie parku. Nie grozi nam, Szanowni Państwo... nie grozi nam wybudowanie tam czegośkolwiek, czego byśmy nie chcieli. Nie grozi nam niszczenie zieleni. Nie grozi nam niszczenie tego parku. Absolutnie nie ! Jeśli Państwo pozwolicie, skończę wypowiedź...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...bardzo proszę o niekomentowanie i pozwolenie przedstawienia stanowiska. Państwo Radni będą mieli czas...

- **Wicemarszałek Leszek Pietraszek** –...mam świadomość tych kontrowersji, o których już mówiłem. Te kontrowersje to są kwestie, z którymi Państwo się też spotykaliście pewnie wiele, wiele lat wcześniej, bo byliście Państwo też w innej roli. *Park Śląski* jest wartością. Uczciwie też trzeba powiedzieć, że ta wartość jest chroniona od wielu, wielu lat decyzjami kolejnych zarządów i też chcę powiedzieć, że to jest duża jakość i trzeba to podkreślać, że wszyscy działamy w tym samym kierunku. Wracam na chwilę do tej transparentności. To jest drugie moje zastrzeżenie. Uważam, Szanowni Państwo, że ten proces jest prowadzony zgodnie z zasadami transparentności. Pani Dyrektor opisała wszystkie kolejne przepisami prawa wymagane etapy i tych wszystkich kolejnych etapów dochowaliśmy. Te wszystkie kolejne etapy były przestrzegane z największą możliwą starannością. To, jak otwarcie dyskutowaliśmy na komisjach, to, że dzisiaj tutaj przed Państwem stoję, to też jest kwestia transparentności. Transparentność, Szanowni Państwo, ma jeszcze jeden wymiar, o którym warto pamiętać, że ten proces jest tak opisany, że Państwo w każdym możliwym i oczekiwanym przez siebie momencie możecie uzyskać dostęp do tych materiałów, które są związane z tym procesem. I ten proces jest tak opisany, że Państwo możecie w każdym momencie sprawdzić, kto za jaki etap był odpowiedzialny. Jeśli Państwo pozwolicie, omówię krótko slajd, który już pokazywała Pani Dyrektor, a który przywołuje kilka dat, które są niezmiennie istotne dla tego dokumentu, jakim jest audyt krajobrazowy. Audyt krajobrazowy tak naprawdę powinien być uchwalony w 2022 roku. Takie są fakty. Gdybym był politykiem, stanąłbym tutaj dzisiaj przed Państwem i powiedziałbym, że to jest wina moich poprzedników, że nie został uchwalony. Nie jestem politykiem, podobnie jak politykami nie jest zespół, który pracował nad tym audytem. Naszą rolą jest poprowadzenie tego procesu w sposób maksymalnie obiektywny, maksymalnie zgodny z przepisami prawa. Zatem żyzmam się, szczerze mówiąc, kiedy czytam w różnego rodzaju doniesieniach, czy informacjach, czy postach, że ten proces powinien być realizowany zgodnie z jakąś linią polityczną. Nie ! Rolą tego zespołu, który nad tym pracował, było obiektywne, administracyjne przyjrzenie się

wszystkiego rodzaju argumentom i to zrobiliśmy. Pani Dyrektor też dzisiaj już mówiła o procedurze formalnoprawnej. Szanowni Państwo ! Tak naprawdę najważniejszy z mojego punktu widzenia jest ten pierwszy akapit. Ten pierwszy akapit odnosi się do tego, kto jest odpowiedzialny za przygotowanie i wprowadzenie audytu krajobrazowego – Zarząd Województwa. My z uwagą wysłuchujemy wszystkie zdania, z uwagą wysłuchujemy wszystkie opinie, natomiast to na nas spoczywa odpowiedzialność za to, jaki ten dokument przybierze ostateczny kształt. Teraz wracam do tego, o czym powiedziałem na początku. *Park Śląski* to jest określony obszar. Teren *Parku Śląskiego* jest niezagrożony, teren *Parku Śląskiego* jest zadbany, w teren *Parku Śląskiego* inwestowane są olbrzymie środki od wielu lat i będą inwestowane w dalszym zakresie. To o czym my dzisiaj rozmawiamy, to jest teren przyległy do *Parku Śląskiego*, który w dzisiejszym stanie prawnym, dzisiejszym stanie faktycznym wygląda tak. Przyznacie Państwo, że nijak nie odpowiada to *zielonym płucom* albo różnego rodzaju innym określeniom, które byśmy chcieli usłyszeć. Uważam, że najlepszym sposobem na to żeby coś z tym terenem zrobić, nie jest stawianie kolejnych zapór prawnych, stosowanie kolejnych kruczków prawnych, tylko dyskusja i tylko wspólne uzgodnienie co z tym terenem można zrobić, bo niezmiernie istotne z punktu widzenia również uczczenia ofiar tych ludzi, którzy tam zginęli, jest to żeby ten teren przestał przypominać to co Państwo widzicie teraz na ekranie. Jedną z kwestii, która się pojawia w dyskusji, to kwestia związana z ilością uwag złożonych po jednej albo po drugiej stronie, tego czy odrzuciliśmy tej strony uwagi albo innej strony uwagi. Jeszcze raz powiem – nie stoimy po żadnej ze stron ! Może warto powiedzieć o tym, że od samego początku tego procesu, który trwał dość długo, Zarząd Województwa, czy zespół, który pracował nad tym, odrzucił w sumie ponad 500 uwag. To nie jest, Szanowni Państwo, tak, że skoncentrowaliśmy swoje spojrzenie tylko i wyłącznie na uwagach składanych przez jedną albo przez drugą, albo przez третią, przez czwartą stronę i intencyjnie je odrzucaliśmy. Naszą rolą jest traktować tak samo każdą jedną uwagę. Każdą jedną ! Niezależnie od tego, czy jest ich 175 po jednej, 90 po drugiej stronie, niezależnie od tego, czy złożyła to jedna osoba albo druga osoba. Naszą rolą skupić jest się na uzasadnieniu merytorycznym. I powiem Państwu szczerze, że w tym procesie, o którym mówię, w tej roli urzędnika, którą pełni, jest mi obojętne kto te uwagi składa. I nie zastanawiam się nad tym czy ktoś za kimś stoi, bo to nie jest moja rola. Jeszcze raz podkreślam, moją rolą jest merytoryczne przyjrzenie się argumentacji. Nawet jeśli będzie jedna, jedyna uwaga i ona będzie słuszna, to moją rolą jest ją uwzględnić. I póty, póki będę w tym urzędzie, tak będzie. I póty, póki w tym urzędzie będzie ten Zarząd, tak będzie. I jestem przekonany, że jak będą kolejne zarządy, to będzie tak samo. A jeśli za którąś z uwag stoi jakaś siła, jakiś wpływ, jakaś decyzja, jakieś pieniądze albo jeszcze coś innego, to od tego są powołane do tego w tym kraju służby żeby tego szukać ... Mogę skończyć ? Jestem przekonany, że te służby wykonują swoją robotę tak, jak powinny wykonać. I jestem też przekonany – i to jest jedno z tych zastrzeżeń, które chciałem poczynić – że mój zespół wnikliwie i obiektywnie przyjrzał się wszystkim uwagom i wając racje, zarekomendował takie rozwiązanie, które z Zarządem odpowiedzialnie przyjęliśmy. I nie jest uprawnione, i proszę Państwa o to – tak jak na początku dziękowałem za

jakość tej dyskusji – nie jest uprawnione odnoszenie i szukanie jakichś powiązań z jakąś aferą, z moim poprzednikiem, bo i to gdzieś przeczytałem. Szanujmy pracę urzędników. Drodzy Państwo ! Tak jak Państwo wiecie – ja myślę, że nie ma potrzeby, żebym całą tę historię od początku przypominał – w dużym uproszczeniu mamy do czynienia z dwoma stanowiskami. W dużym uproszczeniu przedstawiciele obu tych stanowisk składali jakieś wnioski. I w dużym uproszczeniu, bo zadałem sobie trud, trud to mój obowiązek, żeby w zasadzie z wszystkimi tymi wnioskami, z wszystkimi tymi uwagami się zapoznać, przeczytać, przeanalizować, wydyskutować godzinami. W dużym obowiązku chcę Państwu powiedzieć, znaczy w dużej ogólności chcę Państwu powiedzieć, że i jedna, i druga strona przedstawiła uwagi o lepszej albo gorszej jakości. Natomiast też znowu odnosząc się do tego co czytałem w przestrzeni – i może jeszcze jedno zastrzeżenie, które powinienem powiedzieć na samym początku – ja nie stoję tutaj, żeby kogokolwiek przekonywać na siłę do swoich racji, żeby z kimkolwiek z Państwa walczyć, żeby kogokolwiek deprecjonować. Te uwagi były różne, czasem się powtarzały, czasem się nie powtarzały, czasem były lepiej przygotowane, czasem były gorzej przygotowane, więc biorąc pod uwagę całość tego materiału podjęliśmy decyzję, że obszarem chronionym, obszarem krajobrazem priorytetowym powinien być teren *Parku Śląskiego*. I tu znowu wracam do początku. Tą decyzją tak naprawdę dodatkowo chronimy *Park Śląski*, więc zgadzam się, że *Park Śląski* jest dobrem narodowym, zgadzam się, że Ślązacy nie wybaczą zniszczenia parku, bo nikt nic parkowi nie grozi. Cały spór, cała wątpliwość dotyczy tego czy z tą ochroną wychodzimy poza teren *Parku Śląskiego*, czy zostawiamy go na etapie *Parku Śląskiego*. Tak, podjęliśmy decyzję powodowani tą przesłanką, o której mówi Pani Dyrektor, mianowicie przesłanką związaną z władztwem planistycznym gminy, tym że teren po MTK jest chroniony miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Chorzowa. Tam jest plan. Oczywiście, jest *lex developer* i różne inne ustawy, ale też Państwo wiecie lepiej niż ja, bo siedzicie w tym procesie mówiąc kolokwialnie, że były próby wykorzystania tej ustawy nieskuteczne. I za każdym razem notabene Zarząd Województwa i nasi poprzednicy byli przeciwko, negatywnie opiniowali te wnioski, więc to tylko pokazuje, że ten system ochrony jest. My nie załatwimy wszystkich problemów audytem krajobrazowym. Odnosząc się do kolejnego postulatu, który się pojawiał w dyskusji, czy wątpliwości – Gmina Chorzów, Szanowni Państwo, wyraziła swoje zdanie. Ten temat tłumaczyliśmy, tłumaczyła Pani Dyrektor na spotkaniu Komisji Rozwoju. Gmina Chorzów z początkiem listopada, zdaje się z piątym albo czwartym, nie chcę być łapany za słowo, listopada, pismem, oficjalnym pismem wyraziła swoją opinię w sprawie projektu audytu krajobrazowego na tamten moment i m.in. odnosząc się do części, która budzi tę kontrowersję, powiedziała z jednej strony, że teren MTK znajduje się, słusznie, poza terenem administracyjnym *Parku Śląskiego*. Po drugie, że brzmienie tego dokumentu na ówczesny czas, a więc ochrona wynikająca z tego, że w tamtym momencie ten teren był określony czy zakwalifikowany jako krajobraz priorytetowy, może budzić kontrowersje czy sprzeczność w kontekście z tym, że to są tereny prywatne, wobec których właściciele mają jakieś zamierzenia, itd., itd., więc ten dokument, Szanowni Państwo, też nie jest tajny. Jest do udostępnienia w każdym momencie. Zresztą, tak jak mówię, Pani

Dyrektor bardzo dokładnie i po wielokroć ten dokument omawiała i ja też nie ukrywam tego co w nim jest. No i wreszcie, o czym też warto powiedzieć, już po przyjęciu tego projektu, który dzisiaj Państwo będziecie głosować, Gmina Chorzów nie podjęła żadnej decyzji skutkującej zaskarżeniem, brakiem zgody, itd. Ta przyczyna, dla której postanowiliśmy chronić park w jego granicach administracyjnych, to jest m.in. zgodność z wcześniej przyjętymi przez Województwo dokumentami. Wyświetlam *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa* w tej wersji, która obowiązuje od 2016 roku. Natomiast to jest druga edycja jakby – w 2004 roku była uchwalona pierwsza w podobnym, czy w tym samym de facto, kształcie. Kolejny dokument, to jest *Plan wsparcia i zarządzania rozwojem Parku Śląskiego* z 2018 roku, z którym szczerze mówiąc, przygotowując się do tej dyskusji, miałem na zasadzie miałem taki problem lekko schizofreniczny, bo z jednej strony mówimy: *chronimy wszystko*, ale z drugiej strony wtedy, kiedy korzystamy wszyscy, w pozytywnym tego słowa znaczeniu, ze środków, które są dystrybuowane na funkcjonowanie *Parku Śląskiego*, to korzystamy też z tego dokumentu. Te wszystkie inwestycje, które są finansowane, te wszystkie działania, które są finansowane, te wszystkie procesy, które są realizowane przez Pana Prezesa Bilankowskiego, funkcjonują m.in. w oparciu o ten plan i o ten program. Kolejna kwestia, która myślę wymaga doprecyzowania, to jest kwestia własności terenów po MTK. Jak Państwo widzicie, generalnie mamy do czynienia z terenami, które są własnością albo Skarbu Państwa, albo własnością osób fizycznych, albo własnością spółki prawa handlowego. Część z tych terenów jest w wieczystym użytkowaniu podmiotów prawa handlowego, jeśli dobrze pamiętam, a wydaje mi się, że tak. One nie są dzierżawione, bo na ostatnim posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska pojawił się taki argument, że one są dzierżawione, umowę dzierżawy można wypowiedzieć, itd. One nie są dzierżawione. To jest wieczyste użytkowanie, które wiąże się z różnego rodzaju konsekwencjami formalno-prawnymi. Oczywiście, my możemy dywagować o tym, że konstytucja, prawo, to wszystko jest bardzo ważne, ale w takim bieżącym, normalnym funkcjonowaniu, to ten podmiot, który jest wieczystym użytkownikiem zarządza tą nieruchomością. I nawet gdybyśmy uznali, że ten teren jest krajobrazem priorytetowym, to to nie znaczy, że tam nagle powstanie muzeum ... ale pojawiały się takie muzeum, *Kopernik* kolejny, itd., itd. Nie ma na to takiego wpływu. Najpierw musi być potrzeba, potem musi być finansowanie, itd., itd. Warto o tym pamiętać, że to jest takie ograniczenie administracyjne, ale które niekoniecznie się przejawia na ... czy objawi tym efektem, który część Państwa by oczekiwało. Slajd, który Państwo znacie i za który, myślę, w tym miejscu chcę podziękować i obecnemu Zarządowi, ale i poprzednim zarządom, bo pomiędzy 2018 a 2029(?) roku, również dzięki działaniu rady społecznej, w której w tym konkretnym przypadku jesteśmy w sprzeczności, jak pogląd na tę sprawę. Tak, jesteśmy ! Bo tak jak powiedziałem kilka slajdów wcześniej, to my bierzemy odpowiedzialność za ten dokument i za jego ostateczne brzmienie. Rada społeczna jest niezmiernie cennym głosem doradczym, ale odpowiedzialność za ten dokument bierzemy my. Pomiędzy 2018 a 2029(?) rokiem, czyli mówię o jakiegoś rodzaju przyszłości, wspólnym wysiłkiem, wspólną zgodą, wspólnym działaniem w ten teren, na którym nam wszystkim zależy i który wszyscy chronimy, zainwestowaliśmy albo zainwestujemy

olbrzymie pieniądze, bo to jest 650 mln. I chcę Państwu też powiedzieć, że za tym, że te środki są możliwe do zainwestowania stoi m.in. ten zespół, który pracował nad audytem krajobrazowym, bo to jest kolejny przykład apolityczności, kolejny przykład urzędniczej rzetelności, że ci ludzie, którzy dzisiaj pracują z nami nad audytem krajobrazowym, pracowali w tym urzędzie 5 lat temu, 7 lat temu i dbali o to, żeby móc środki unijne m.in. przekierować na ten park. Więc mamy różne zdania, ja to nieźmiernie cenię, szanuję i jeszcze raz powiem, zawsze z uwagą się wsłuchuję, bo to jest zawsze dla mnie okazja do tego żeby się skorygować, żeby jeszcze raz sprawdzić, żeby jeszcze raz zweryfikować, ale nie zaprzeczamy temu co jest oczywiste i co jest pewne, i co jest diagnozowane. Wszyscy na tej sali jesteśmy zwolennikami funkcjonowania i rozwoju parku i ten park wszyscy razem chronimy – park ! Przykład, poprosiliśmy Pana Prezesa żeby pokazał kilka tych inwestycji, które są realizowane, ale to Państwo też chyba wszyscy znacie, bo wszyscy tam bywamy, nie ma potrzeby żebyśmy dokładnie to omawiali. Tu kolejny slajd potwierdzający, że park jest dla nas ważny i że jest dobrem kultury społecznej od wielu, wielu lat, inwestycją celu publicznego. No i tutaj są rekomendacje wynikające z audytu krajobrazowego, czy z tego projektu audytu krajobrazowego, potwierdzające w moim najgłębszym przekonaniu, że oprócz tej zgody politycznej, zgody administracyjnej, zgody ludzi mieszkających w tym regionie, jeszcze są formalne dokumenty – oprócz tych, które mówiłem i ten, który za chwilę przyjmujemy – które dodatkowo wzmacniają bezpieczeństwo i ochronę tego terenu. I podsumowując, Drodzy Państwo, w moim najgłębszym przekonaniu audyt krajobrazowy powinien być uchwalony. Dlaczego ? Dlatego, że tak naprawdę powinien być uchwalony w 2022 roku. To jest pierwszy powód. Drugi, tak naprawdę do końca marca mamy czas dany nam przez wojewodę na to, żeby ten audyt przyjąć. Trzeci, nieprzyjęcie tego audytu może mieć skutki w postaci negatywnych możliwości, czy problemów po stronie gmin, które dla uchwalenia planu ogólnego potrzebują audytu krajobrazowego. Oczywiście pewnie iluż prawników na tej sali i poza nią tyleż zdań, ale rolą urzędników jest realizowanie przepisów. Z przepisów wynika, że audyt krajobrazowy ma być uchwalony i moim zdaniem gminy powinny mieć komfort korzystania z tego audytu krajobrazowego. Naszym zdaniem kluczową sprawą w tym całym sporze jest określenie granic parku. Wydaje mi się, że to jest jasne, jednoznaczne, transparentne, że to nie budzi ... no moim zdaniem, ale też szanuję Pani zdanie, moim zdaniem to nie budzi żadnych wątpliwości. Te zmiany, które zrealizowaliśmy są zgodne z prawem. Uważam, że proces zrobiliśmy maksymalnie transparentnie. Dochowaliśmy wszystkich wymogów wynikających z przepisów prawa. Staraliśmy się żeby gminy aktywnie – prosiliśmy, angażowaliśmy – żeby gminy aktywnie uczestniczyły w tym procesie. Organizowaliśmy warsztaty dla wszystkich chętnych radnych Sejmiku, żeby mogli się zapoznać i żeby mogli dyskutować. Dokumenty, o których też w przestrzeni tutaj związanej z tym audytem była mowa, czyli kiedy, kto, z czym się mógł zapoznać – ostatnia wersja tych dokumentów dotyczących uwag i naszych decyzji związanych z tym co przyjmujemy, czego nie przyjmujemy radni komisji dostali cztery dni przed posiedzeniem komisji. Dostali. Dostali, sprawdzałem przed spotkaniem jeszcze dzisiaj. Park jest chroniony, park nie jest zagrożony, parkowi nie grozi *betonoza*,

parkowi nie grozi ograniczenie kolejnych, czy okrajanie, jak to w którymś dokumencie powiedziano, okrajanie parku o kolejne przestrzenie. Nie ma takiego ryzyka. I park jest i będzie finansowany olbrzymimi środkami, które zostały na ten cel przeznaczone. I na sam koniec, Szanowni Państwo, to jest może takie idealistyczne z mojej strony, ale pokażę Państwu taki filmik pokazujący kontrast pomiędzy jedną sferą, czy jedną częścią tego obszaru i drugą. I namawiam i oferuję swój udział w tym wszystkim, żebyśmy w tej debacie na temat przyszłości terenów po *Targach Katowickich* poszukali kompromisu. Jeśli mogę być, jeśli Zarząd może być swego rodzaju mediatorem w tej sytuacji, oferujemy pomoc, bo uważamy, że złagodzenie tej różnicy, którą Państwo za chwilę zobaczycie, będzie możliwe tylko wtedy, kiedy wszystkie strony siądą razem do stołu i wszystkie strony spróbują coś z tym zrobić, bo z tą sytuacją, o której dzisiaj mówimy, mamy do czynienia od wielu, wielu, wielu lat. Na pewno będą padały z tego miejsca dzisiaj jeszcze pytania, głosy, jesteśmy do dyspozycji, ja czy Pani Dyrektor. Jeśli mogę poprosić o ten film, już ...[projekcja krótkiego spotu]... Bardzo dziękuję ! Jedno ostatnie zastrzeżenie, że jeśli się nie odniosłem do wszystkich wątpliwości, to proszę wybaczyć, to nie jest unikanie odpowiedzi, po prostu ograniczona ilość czasu i emocje, które i mnie towarzyszą w związku z tym miejscem, które wygląda tak, jak wygląda. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Mam przed sobą kilkadziesiąt maili oraz bardzo dużo wniosków z prośbą o udzielenie głosu. Dzisiaj przed sesją na takim, bardzo nieformalnym oczywiście, spotkaniu z przedstawicielami strony społecznej czy też organizacji, które są żywo zainteresowane tym tematem, uzgodniliśmy, że dopuścimy do głosu stronę społeczną – ja to tak umownie nazywam, bo faktycznie społeczeństwa przekrój jest bardzo szeroki i to jest tylko jedna ze stron, która reprezentuje jedną ze stron społecznych. Mamy tutaj w mailu podpisane właśnie kilkadziesiąt tych organizacji i tak jak już wcześniej wspomniałem, przed sesją na takim nieformalnym spotkaniu ustaliliśmy, że udzielię głosu i w imieniu tych organizacji głos zabiorą Państwo, którzy reprezentują m.in. te stowarzyszenia – będzie to Pan Łukasz Dudziak, Pani Joanna Porwolik i Pani Elżbieta Mądry. Bardzo proszę w odczytanej przeze mnie kolejności o przedstawienie łącznie w kilkunastominutowej prezentacji swojego stanowiska. Bardzo proszę !
- **Pan Łukasz Dudziak, Stowarzyszenie *Nasz Park*** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Panie Posłanki ! Panowie Posłowie ! Szanowni Panie Radne, Radni ! Wszyscy zgromadzeni na sali, strona społeczna. Ja chciałem podziękować przede wszystkim na dzień dobry Panu Marszałkowi za zamieszczenie tego filmu, który dzisiaj mieliśmy możliwość obejrzeć tutaj przed chwilą. No i Panu Marszałkowi Pietraszkowi też. Wyświadczyliście nam Panowie ogromną przysługę. Pokazujecie wprost, że tereny OPT/MTK były, są i powinny być integralną częścią *Parku Śląskiego* ... Moje wystąpienie będzie krótkie, ponieważ sytuacja jest dla mnie i dla części społecznej oczywista. To są tereny *Parku Śląskiego*, one powinny zostać częścią *Parku Śląskiego*. Tak to zaprojektował wojewoda Ziętek. To, że one pełniły

w pewnym momencie inną funkcję, inną rolę, to, że przez pewne makabryczne wydarzenia, no historia tego miejsca potoczyła się tak, a nie inaczej, to jest jedna kwestia. A to, że dzisiaj ktoś chce położyć rękę na tym, zbić na tym kokosy kosztem całego społeczeństwa, całego społeczeństwa Śląska – bo ja dzisiaj tutaj reprezentuję nie tylko Stowarzyszenie *Nasz Park*, czy jakiegokolwiek inne – ja dzisiaj reprezentuję mieszkańców Katowic, Siemianowic, Chorzowa. Ja we wszystkich tych trzech miastach mieszkałem w swoim życiu. Ja reprezentuję ludzi, którzy co weekend, codziennie odwiedzają *Park Śląski*. Ja reprezentuję ludzi, mistrzów olimpijskich, naukowców, którzy w tym parku zażywają odrobinę relaksu, odpoczynku, szczególnie w tej części dzikiej parku. Nie w tej komercyjnej, gdzie mamy Stadion Śląski, Wesołe Miasteczko, ZOO i tak dalej. Mówimy o tej najbardziej dzikiej części *Parku Śląskiego*, której nie jesteśmy w stanie w żaden sposób zaprojektować na nowo. Bo las jako ekosystem tworzy się dziesiątkami lat, a Państwo byście chcieli wyrząć las, 1200 drzew i na jego miejsce postawić kilka symbolicznych krzaczków i powiedzieć, że to jest dbanie o ekologię. Las tworzy się przez kilkadziesiąt lat. W zeszłym roku doszło do wycięcia 1200 drzew. To jest niepowetowana strata dla ekologii, dla całego ekosystemu. Tam żyją dzikie zwierzęta. To nie jest kwestia ... To nie jest zwykły park, Panie Marszałku, Panie Radne, Panowie Radni. To nie jest zwykły park, jakich jest setki czy tysiące w tym kraju. To jest park unikatowy w skali Europy, jeżeli nie świata. To nie jest zwykły skwer zazieleniony. Jesteśmy jedną z najważniejszych aglomeracji w Europie. Sercem tej aglomeracji jest Park Śląski. Nie kopalnie, nie huty w tym momencie, tylko *Park Śląski* jest tym elementem spajającym to co się dzieje na Śląsku, to są *zielone płuca*. Chcecie, żebyśmy latali po świecie i wzdychali, jak jest piękny ten świat, żebyśmy podziwiali naturę w innych zakątkach świata, a nam, społeczeństwu, chcecie odebrać możliwość korzystania z dóbr natury tu i teraz, na miejscu, bez generowania CO₂, niepotrzebnego wsiadania w samolot, itd. Tutaj jest opinia Stowarzyszenia do uchwały w tej sprawie i niektóre z tych argumentów, które Pan Marszałek Pietraszek podnosił tutaj przed kilkoma minutami, zostały tu w sposób bardzo kompetentny, spójny, przedstawione przez osobę Pana Adriana Sklorza², która pewnie większości Państwa jest tutaj znana z batalii sądowych z takimi, a nie innymi instytucjami w tym kraju. Ja to zostawię Państwu tutaj, żebyście Państwo mogli się zapoznać. Może zanim podejmiecie nieodpowiednią decyzję w swoim życiu, nie tylko dla swojego życia, ale dla życia milionów ludzi, którzy mieszkają dzisiaj na terenie Śląska, ale dla milionów, które będą mieszkaly tu też w przyszłości. Jeżeli Państwo podejmiecie złą decyzję, to tego parku za 50 lat może nie być. Panie Marszałku Pietraszek ! Nie jest prawdą, że nie wjechały tam buldożery. Wycięto 1200 drzew, zniszczono kawał, ale to kawał natury, dzikiej przyrody. Tam do dzisiaj przychodzą sarny, dziki, dzikie zwierzęta, bo pamiętają, że w tym miejscu się wychowywały. To jest najbardziej zalesiona część parku, tego nie jesteście w stanie w żaden sposób odkupić jakimikolwiek nasadzeniami, czy innymi bzdurnymi po prostu ... jakimś ekwiwalentem. Nie ma takiej opcji ze strony społecznej, nie ma przyzwolenia na to, żeby wydzielić część OPT i MTK z parku. Musicie mieć Państwo świadomość. Musicie mieć drodzy

² Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia Prawo-Ekologia-Zdrowie [przyp. MJ]

świadomość, że dzisiaj głosujecie nie tylko za przyszłością parku. Panie Pośle ! My mieliśmy okazję spotkać się kilka miesięcy temu. Ja myślę, że Przewodniczący Tusk nie będzie zadowolony, szczególnie przed wyborami, jeżeli w świat pójdzie informacja, że w Sejmie Śląskim posłowie jego partii ograbili mieszkańców Śląska z *Parku Śląskiego*.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Kolejno o głos poprosiła Pani Joanna Porwolik. Bardzo proszę...

- **Pan Łukasz Dudziak, Stowarzyszenie Nasz Park** – Panie Przewodniczący ! Asiu, czy ja mogę jeszcze chwilkę, minutę, dwie ? Panie Przewodniczący ! Dzisiaj Państwo nie głosujecie tylko za *Parkiem Śląskim*, głosujecie za swoim być albo nie być politycznym. Z imienia, nazwiska i przynależności partyjnej, bez względu, ja tutaj nie mówię teraz o jednej czy drugiej, czy jakiejś tam partii. Głosujecie też za swoją przyszłością.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę o niewchodzenie w polemikę, bardzo proszę. Na komisji był na to czas ...[głosy w tle]... przepraszam najmocniej, proszę przejść, umożliwić Koleżance zabranie głosu. Bardzo proszę, Pani Joanna Porwolik ! ...[głosy w tle]... Proszę o swoje wystąpienie !

- **Pani Joanna Porwolik, Koalicja Śląskie Kwitnące** – dzień dobry Szanowni Państwo ! Ja reprezentuję dzisiaj 40 organizacji społecznych, za którymi nie stoi żadna złotówka inwestorskiego kapitału. Za nami stoją tylko tysiące głosów mieszkańców śląskich miast. Natomiast po przeciwnej stronie mamy deweloperów, za którymi stoi ogromny kapitał i tabuny prawników. I w tej nierównej walce tak naprawdę liczymy na Państwa, choć z drugiej strony nie mamy możliwości pokazania tak pięknej prezentacji, jak zrobił to Pan Marszałek, zresztą wybiórczej. Nie mamy możliwości ... nasz czas we trójkę został ograniczony do piętnastu minut. To też pokazuje jaki jest rozkład sił, jeżeli chodzi o udział strony społecznej w tak ważnej debacie dla wszystkich mieszkańców Śląska i Zagłębia. Więc będę mówić tylko skrótami, niestety. Na Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej dowiedzieliśmy się, że jedynymi personalnie, jedynymi autorami uwag do audytu krajobrazowego jest pięcioosobowy Zarząd Województwa. Pytanie zatem, dlaczego pięcioosobowy Zarząd Województwa podważył rekomendacje naukowców, autorów tego audytu i to tylko do tego jednego odcinka, którym zainteresowani są również żywotnie deweloperzy. Pytanie drugie, czy Zarząd Województwa w takim razie proporcjonalnie zainteresował się pozostałym terenem objętym audytem krajobrazowym i czy mamy pewność, czy Państwo macie pewność, że cały obszar objęty audytem został przystosowany do planów miejscowych ? Mało tego ! Dlaczego Państwo podjęliście taką decyzję, skoro nie ma takich wymogów ? Audyt krajobrazowy w ogóle nie musi być zgodny z miejscowym planem zagospodarowania i nie ma też tutaj wpływu własność terenów, na którym ten audyt jest przeprowadzany. Tego nie rozumiemy. Pan Marszałek ... żeby jeszcze była

jasność, wszystkie kluczowe uwagi społeczników w trakcie konsultacji społecznych zostały odrzucone bez uzasadnienia. Wszystkie uwagi deweloperów i lobbystów zostały przyjęte, również bez uzasadnienia. Pan Marszałek był uprzejmy powiedzieć, że uwagi były gorszego i lepszego, lepsze i gorsze, tak chyba to ujął. No więc chcę powiedzieć, że Zarząd Województwa przyjął uwagi takie Stowarzyszenia *Wspólnie dla Chorzowa* – co za przewrotna nazwa – na przykład takie, że zabudowa gęsta zabudowa wokół parku poprawi kwestie związane z ochroną środowiska. Ta uwaga została przyjęta, Szanowni Państwo, naprawdę. Podobnie została przyjęta uwaga, że właściciele terenów mogą mieć jakieś roszczenia finansowe po uchwaleniu tego audytu. To jest nieprawda. Tak nie wynika z przepisów prawa. Zarząd przyjął również uwagę, że na terenie byłych *Targów Katowickich* budynki są zdewastowane, nie przedstawiają żadnych walorów mogących być uznane za wartościowe ze względu na swą architekturę, gdy tymczasem na tym terenie znajduje się m.in. tzw. pawilon kosmiczny, który jest po prostu obłędny, to jest perełka i objęty jest ochroną konserwatorską. I taka uwaga została przyjęta. Szanowni Państwo ! Jaka to jest merytoryka ? Dodatkowo mamy wątpliwość, że jeden z radnych czynnie angażuje się, angażował się w proces konsultacji społecznych, występował jako prezes stowarzyszenia. Pytanie, czy nie zachodzi tutaj konflikt interesów w jakiegokolwiek formie ? Nie wiemy tego, ale jest to walka nierówna, bo ten radny ma możliwość głosowania dzisiaj, tak w sprawie, w której być może stał się stroną. I pytanie takie, oddacie dzisiaj Państwo głos historyczny, bo kolejny audyt krajobrazowy będzie realizowany za 20 lat. Pytanie zadajcie sobie Państwo uczciwie, czy każdy z was był na terenach po *Międzynarodowych Targach Katowickich* ? Czy Państwo widzieliście te tereny? Czy Państwo widzieliście ten pawilon kosmiczny, niewiarygodnie piękny, w który warto inwestować i który powinien być i zasługuje na ochronę krajobrazową ? Czy Państwo widzieliście działkę *Green Park Silesia*, w której w okresie lęgowym wycięto w zeszłym roku w dwa dni 1265 drzew ? W dwa dni. Stosując zabiegi, kruczki prawne o wątpliwym charakterze...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo !...

- **Pani Joanna Porwolik, Koalicja Śląskie Kwitnące** – powiem tylko, że Ziętek byłby po naszej stronie i tylko jedno zdanie z listu, który otrzymaliście Państwo od naszych kolegów *Zielonych*. Apelujemy do Państwa sumienia i poczucia odpowiedzialności za dziedzictwo przyrodnicze i kulturalne naszego województwa. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo ! ... Zapraszam Panią Elżbietę Mądry, dosłownie dwie, trzy minutki, bo Koledzy, Koleżanka wyczerpali...

- **Pani Elżbieta Mądry, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Nasz Park** – Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Zacznę od tego, że dwa niezależne ośrodki naukowe, śląski i warszawski, podczas wykonywania *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego*, potwierdziły to, o czym wiedzą mieszkańcy regionu – prawdę o naszym parku. Potwierdziły, że jest na Śląsku krajobraz, który trzeba

ochronić i nadać mu status krajobrazu priorytetowego. Tym krajobrazem priorytetowym jest łącznie, według naukowców, teren administrowany przez spółkę *Park Śląski* oraz teren byłego *Ośrodka Postępu Technicznego* następnie *Międzynarodowych Targów Katowickich*. Rozumieją to wszyscy, którzy ten park budowali. Rozumieją Ci, którzy ten park znają i kochają. Są dumni, że powstał w regionie ciężkiej, fizycznej pracy. Martwią się o jego przyszłość, gdyż nie po raz pierwszy próbuje się go oskubać i sprywatyzować, w imię wąskiej grupy interesów doprowadzić do tego, by to ona, ta grupa, deweloperów decydowała, gdzie są granice parku, a więc granice krajobrazu priorytetowego. Ja pozwoliłam sobie na taki wstęp, natomiast muszę jeszcze parę rzeczy powiedzieć, mimo wszystko. *Park Śląski*, bohater dzisiejszej sesji, to przestrzeń nietuzinkowa, wręcz wyjątkowa, która w swojej niemal 75-letniej historii znajduje szczególne miejsce w sercach Polaków. Dlatego też na wstępie chciałam podkreślić, że wypowiedź moja ma głównie charakter przypomnienia obiektywnych faktów historycznych, co wydaje mi się obowiązkiem w stosunku do społeczeństwa regionu, które ten park budowało, jak również ofiar katastrofy budowlanej, największej od czasów II wojny światowej, która dotknęła hobbystów hodowli gołębi pocztowych – hodowli kulturowo związanej ze Śląskiem. Czym zatem jest *Park Śląski* ? Park stanowi szeroko pojęte dobro społeczne i kulturowe nie tylko w chwili obecnej, ale również dla przyszłych pokoleń. Jest unikatowym na skalę światową przykładem rekultywacji i zagospodarowania terenów przemysłowych, zdegradowanych – pod co ? Pod potrzeby społeczne. 75 lat temu pomyślano o tym, żeby taki park właśnie zbudować na tych terenach. Stanowi unikalne w skali nie tylko regionu, ale i kraju, czy Europy, unikalne i innowacyjne założenie, kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe. Niezwykłym przy projektowaniu i budowie parku było to, że na wyznaczonym historycznie terenie, potwierdzonym zaświadczeniem lokalizacyjnym z grudnia 1952 roku, powstawał innowacyjny na tamte czasy park, którego cechą główną była nie tylko znacząca jego powierzchnia, ale przede wszystkim wielofunkcyjność obejmująca takie atrakcje i funkcje jak przyrodnicze, czyli strefa leśna, rekreacyjno-wypoczynkowe, sportowe – Stadion Śląski w tym względzie, rozrywkowe – Wesołe Miasteczko, edukacyjne, planetarium, skansen, zoo, a w końcu także naukowe, zaspokajające podstawowe potrzeby ludzkie. Jednym ze zrealizowanych celów tego założenia, czyli tego założenia innowacyjnego, było zbudowanie w roku 1961 w historycznych granicach parku, w jego północno-wschodniej części, Ośrodka Postępu Technicznego, który prezentował najważniejsze odkrycia nauki i techniki. Obiekty wystawiennicze, jakie tam powstały, już samą konstrukcją i architekturą stanowiły osiągnięcia nauki, techniki i architektury regionu. Targi i wystawy dopełniały to znakomicie. Dzisiaj pozostał na tym terenie zaniedbany, lecz niezwykle, kosmiczny wręcz, zaprojektowany przez wybitnych architektów pawilon wystawienniczy CG i jego cenne otoczenie – wpisane do rejestru zabytków, oczekuje, by nadać mu nowe życie. Granica *Parku Śląskiego* bez OPT przesunięta jest dzisiaj, jak to pokazywał nawet Pan Marszałek na mapie, na niemal kilometr w głąb strefy leśnej parku od jego historycznej granicy, którą stanowiła kiedyś ulica Buczka, no dzisiaj Bytkowska, prawda ? Jak potwierdzili naukowcy, którzy przygotowywali ten... ten audyt, tak,

uznali, że absolutnie w związku z tym, że względu na innowacyjność w ogóle założenia parkowego, że również był taki teren, na którym były targi, na którym były obiekty techniczne, pokazywały po prostu ten region nasz, że granice, że w związku z jego innowacyjnością, tego projektu, i wielofunkcyjnością absolutnie nie pozwala się rozpatrywać krajobrazu priorytetowego *Parku Śląskiego* bez historycznego terenu po byłym Ośrodku Postępu Technicznego. Wbrew tym ustaleniom stoi niestety uchwała o przyjęciu audytu, czemu się po prostu sprzeciwiamy. Jeszcze kilka zdań. OPT to także miejsce największej katastrofy, zawalenia się hali, miejsce pamięci ofiar i rodzin najstarszej śląskiej tradycji, hodowli gołębi pocztowych, które znajduje także odbicie w historii *Parku Śląskiego* w obiekcie *Gołębnik*, w którym mieściła się kiedyś siedziba Polskiego Związku Hodowców Gołębi Poczтовых. Dzisiaj są to pomieszczenia biurowe dyrekcji. Widzimy potrzebę lepszego uhonorowania ofiar tej tragedii niż budowa wieżowców, bo to nas tam na tym terenie po prostu czeka. Teren byłego Ośrodka Postępu Technicznego jest historyczną częścią *Parku Śląskiego* i to bez względu na to, jakie zaszły na tym terenie zmiany własnościowe. Powinien zatem być włączony do krajobrazu priorytetowego *Parku Śląskiego*, a w konsekwencji objęty obszarem chronionego krajobrazu, co wynikało z rekomendacji naukowców opracowujących audyt. Proszę Państwa ! Park w sposób nierozzerwalny wiąże się z historią i kulturą, i tradycją Śląska. Jest parkiem ponadregionalnym, jest dobrem kultury współczesnej. Ochrona i rewaloryzacja parku uznana jest za cel publiczny samorządu(?), o czym też wspominał Pan Marszałek. Nigdy nie projektowano, nie tworzono parku, ani wojewódzkiego, więc Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku, czy też dzisiaj Śląskiego, jako parku miejskiego, czyli śródmiejskiego, o którym wspominają po prostu ci, którzy złożyli uwagi do audytu krajobrazowego – z tej drugiej strony jak mówił Pan Marszałek. Park zawsze był parkiem regionalnym. Nadawanie mu charakteru miejskiego jest obelgą dla tych, którzy ten park budowali. Jest dumą Ślązaków i mieszkańców całego regionu. Nikt nie ma takiego uprawnienia, szczególnie lobbyści deweloperów, żeby twierdzić, że *Park Śląski* ma już dostatecznie dużą powierzchnię i nie należy jej zwiększać, zwłaszcza o historyczny teren OPT. Również taki wniosek wpłynął w ramach uwag do audytu przez określone inne środowiska niż strona społeczna. OPT jest historią parku i do niego powinien należeć. Park dla swojego harmonijnego rozwoju potrzebuje tego terenu. Na pewno są sprawy, które można by rozwiązać tam wspaniale. I kończę, proszę Państwa, jeszcze jedno zdanie. Za doprowadzenie terenu OPT i MTK do zniszczenia oraz nielegalnej wycinki drzew, a przede wszystkim do sprywatyzowania tego terenu, do sprywatyzowania w dużej mierze, po prostu powinna tych, którzy do tego doprowadzili – może wspomnę tutaj byłego prezydenta Miasta Chorzowa – po prostu powinna spotkać kara. Powinien to mieć, nie wiem, zapisane gdzieś. Szanowni ... I ostatnie dwa zdania. Szanowni Radni ! Apeluję, aby ochronić dobro wspólne i piękny dorobek społeczności województwa śląskiego, zachowując integralność parku w jego historycznych granicach i odrzucić uchwałę w sprawie przyjęcia audytu krajobrazowego po poprawkach naniesionych przez Zarząd Województwa. *Park Śląski* dla ludzi, nie dla deweloperów. Dziękuję za umożliwienie mi wystąpienia, dziękuję także zespołowi naukowców z dwóch niezależnych ośrodków, śląskiego i warszawskiego, za ich kilkuletnią pracę,

niezależność, merytoryczność i wypracowane wnioski, w tym szczególnie w zakresie *krajobrazu priorytetowego Park Śląski*. Które to wnioski jeszcze mocniej utwierdziły stronę społeczną do słuszności działań i potrzeby ochrony *Parku Śląskiego* w jego historycznych granicach. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo ! ... Szanowni Państwo ! Otwieram dyskusję Państwa Radnych. W kolejności zapisali się ... Pan Radny Tomasz Papaj. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Mówimy o *Audycie krajobrazowym*, który dotyczy województwa śląskiego, ale jednym z takich miejsc, które jest bardzo istotne dla krajobrazu województwa śląskiego jest *Park Śląski*, o którym zaczęliśmy debatować, o którym zaczęliśmy mówić. Tak jak Państwo wspomnieli, audyt krajobrazowy nie jest aktem prawa miejscowego, ale jak widać, dyskusja wokół tego audytu, szczególnie jeżeli chodzi o przedmiot, o którym przed chwilą mówiłem, jest bardzo gorąca i od jakiegoś czasu już mocno nabrzmiała w przestrzeni publicznej. Skoro to nie jest takie ważne, to czemu budzi to tyle emocji i dyskusji merytorycznych ? Otóż proszę Państwa, ten audyt krajobrazowy ma jednak bezpośredni wpływ na inne akty planowania przestrzennego. Jednym z nich jest plan ogólny gminy, w którym bierze się pod uwagę rekomendacje i wnioski z audytu krajobrazowego oraz krajobrazu priorytetowe. Kolejny akt planowania przestrzennego to właśnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który określa obowiązkowo granice, podkreślam granice, a o tym tu m.in. mowa, jakie są granice *Parku Śląskiego*, czy z OPT, czy z Międzynarodowymi Targami Katowickimi, jak kiedyś je nazywano, czy bez i sposoby zagospodarowania krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym. Więc ma to wpływ pośredni, proszę Państwa. I zatem decyzja Zarządu Województwa oraz Sejmiku Województwa znacząco będzie wpływać na zapisy, które będą zawarte w dokumentach planistycznych Miasta Chorzowa, a przygotowanych przez Prezydenta Miasta i uchwalanych przez Radę Miasta Chorzowa. Chronologicznie, proszę Państwa – myślę, że to też powinno wybrzmieć – Zarząd Województwa podjął uchwałę z dnia 2 października 2024 roku dotyczącą audytu krajobrazowego w wersji przedstawionej przez wykonawców. W odniesieniu do *Parku Śląskiego* opis obejmował tereny sportowo-rekreacyjne *Parku Śląskiego* w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich, wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego. I właśnie taki dokument został skierowany do zaopiniowania przez gminy, m.in. Miasto Chorzów. Jak się okazuje, ze strony Prezydenta Chorzowa i o tym dyskutowaliśmy również na komisjach, wpłynęło pismo, które właściwie nie stanowiło opinii ani za, ani przeciw proponowanym rozwiązaniom. Przypomnę, że tereny OPT czy MTK wchodziły w zakres opracowania w granice *Parku Śląskiego*. Zatem, proszę Państwa, ani też Rada Miasta Chorzowa nie odniosła się do tej sytuacji. Można domniemywać, że było *akcepto* dla takiego rozwiązania właśnie w tych granicach. Później 18 grudnia 2024 roku Zarząd Województwa podjął kolejną uchwałę, w której w wyniku rozpatrzenia opinii wprowadzono zmiany w projekcie audytu krajobrazowego. I ta

wersja została skierowana do wyłożenia do publicznego wglądu. I ona również obejmowała, proszę Państwa, ten zakres, który mówił o tym, że OPT i MTK wchodzi w skład, proszę Państwa, *Parku Śląskiego*. Czyżby dwa przeoczenia Zarządu Województwa ? Proszę Państwa ! No dwie decyzje bardzo spójne. I naraz co się dzieje ? Organizacje, proszę Państwa, społeczne oraz osoby fizyczne zawnioskowały zmienić zapisy dotyczące *Parku Śląskiego*, m.in. na tereny sportowo-rekreacyjne *Parku Śląskiego* w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego, później Międzynarodowych Targów Katowickich. Mówię o pewnych zapisach, które szeroko były komentowane w przestrzeni publicznej i stanowiły podstawę w ramach tych konsultacji, gdzie też zwrócono uwagę na to, że znajdują się one również na opublikowanej mapie audyt krajobrazowy. I tu, proszę Państwa, wymienię różnego rodzaju organizacje społeczne, które dzisiaj zabierały głos jako przedstawiciele większej liczby organizacji społecznej, ale zacznę m.in. przez to, że takie uwagi, o których przed chwilą mówiłem, m.in. skierowała Wojewódzka Rada Społeczna do spraw *Parku Śląskiego* przy Marszałku Województwa Śląskiego. Panie Marszałku ! To przecież ciało opiniodawcze dla Zarządu. Oczywiście podkreślam, opiniodawcze, ale po to powołane żeby dbać, proszę Państwa, o dobrostan tego miejsca. Między innymi, proszę Państwa, Stowarzyszenie *Nasz Park*, Koalicja *Śląskie Kwitnące*, *Katoprotest*, *Śląski Ruch Klimatyczny*, *Stowarzyszenie Mieszkańców Przyjaciół Sympatyków Wełnowca*, proszę Państwa, *Józefowca*, *Rywita*, Rada Dzielnicy nr 10, *Katowice-Dom*, Rada Dzielnicy nr 11, *Katowice Wełnowiec-Józefowiec*, a także wiele osób fizycznych. A dzisiaj, proszę Państwa, otrzymaliśmy też apel ze strony przedstawicieli Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego. Proszę Państwa ! W debacie też pojawiła się wątpliwość co do rzeczywistego zakresu funkcjonowania *Parku Śląskiego* i należy dodać, że teren OPT, jeżeli chodzi o datę 12 sierpnia 1994, należał do WPKiW, czyli kiedyś nazwa *Parku Śląskiego* imieniem generała Jerzego Ziętka, nomen omen dzisiaj jest to *Park Śląski*, czyli on do tego roku należał. Warto przypomnieć, że to właśnie pierwotnie tereny *Parku Śląskiego* pokryte były hałdami, pogórnictwami, odpadami, biedaszybami, zapadliskami, bagnami czy wysypiskami. Proszę Państwa ! Zobaczyliśmy te obrazy, jak wygląda dzisiaj ten teren, o którym ta debata. No oczywiście, proszę Państwa, im gorzej się go pokaże, tym łatwiej i spokojliwie może będzie podjąć decyzję, że rzeczywiście to taki teren zaniedbany i właściwie, no nic się nie da z tym zrobić. No tak z reguły przy prywatyzacjach, proszę Państwa, jest, że doprowadza się firmę do stanu takiego, że źle wygląda, no to trzeba ją sprzedać. Trzeba sprzedać, bo się nie da nic z tym zrobić. Proszę Państwa ! Zatem dla mnie teren OPT to zielone wyzwanie, oczywiście z uwzględnieniem pewnych historycznych uwarunkowań. I Zarząd podjął decyzję w odniesieniu do *Parku Śląskiego*, wyłączono z granic krajobrazowego cały obszar po Międzynarodowych Targach Katowickich, usunięto zapisy dotyczące *Parku Śląskiego*, skorygowano opisy dotyczące charakterystyki parku. Podejście po raz trzeci Zarządu, czyli Państwo, pomimo wcześniejszych dwóch decyzji na tak, zmienili decyzję na nie, czyli dwa plus jeden. To i tak, proszę Państwa, dwa jest więcej niż jeden. W uzasadnieniu do projektu uchwały, proszę Państwa, bo do niej się odnoszę, którą za chwilę będziemy głosować, brak jest daty podjęcia uchwały Zarządu i jej

numeracji. Wcześniejsze były podane. Tutaj ta decyzja Zarządu jakoś nie została wyeksponowana w uzasadnieniu, które jest w jakiś sposób rozszerzone i pokazuje całą chronologię wydarzeń albo część chronologii wydarzeń, która sprowadza nas dzisiaj do tego miejsca, nad czym będziemy głosować, proszę Państwa. I brak też szczegółowego uzasadnienia Zarządu do zmiany swojej decyzji w zakresie wyłączenia MTK z obszaru krajobrazowego. Skoro tak jest przejrzyste, to dlaczego opinia społeczna, my jako radni, nie otrzymujemy informacji, gdzie rzeczowo jasno przedstawia się, proszę Państwa, decyzję zarządu miasta. Szanując stanowisko, oczywiście Pani Dyrektor, która starała się rzetelnie przedstawić na wszystkich komisjach, których miałem przyjemność mieć miejsce, bo wszystkich nie jestem formalnie członkiem, ale staram się być na wszystkich tych, gdzie była mowa o *Parku Śląskim*, to proszę Państwa, właściwie nie było, pomimo dopytywani, takiego jasnego stanowiska, co przeważało, że naraz zmieniło się tak zdanie Zarządu Województwa. To naprawdę budzi duże wątpliwości, proszę Państwa. Proszę Państwa ! Powiem tak: takie działania znacznie, jeżeli dojdzie do przegłosowania w takiej formule, ułatwią deweloperkę na terenach po byłych Międzynarodowych Targach Katowickich. Czy to jest, proszę Państwa, zrównoważony rozwój *zielonej perły województwa śląskiego*, jaką jest *Park Śląski* ? Może, proszę Państwa, bo o tym nie było mowy, można byłoby zastanowić się nad tym, żeby te tereny, które są częścią sporną, która też historycznie należały do *Parku Śląskiego*, do ich granic, rozważyć i zakupić przez Województwo Śląskie i raz na zawsze zamknąć temat jak one będą zagospodarowane, czy pod kątem zielonym, z uwzględnieniem pewnych uwarunkowań historycznych, które padły tutaj przed chwilą ze strony organizacji społecznych, bo to rozwiąże może ten problem. I wysupłanie określonej kwoty w tym zakresie może będzie rozwiązaniem, które będzie satysfakcjonować, proszę Państwa, i organizacje społeczne, i nas jako przedstawicieli Samorządu Województwa Śląskiego. Wnioskuje proszę Państwa zatem o zagłosowanie przeciw propozycji Zarządu Województwa, który chce wyłączyć teren MTK, kiedyś OPT, z obszaru krajobrazu priorytetowego. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos poprosiła Pani Radna Jadwiga Baczyńska. Bardzo proszę Pani Radna !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Drogi Zarządzie ! Wszyscy Parlamentarzyści, którzy jeszcze zostali z nami, Państwo Radni ! No i przede wszystkim nasi Drodzy Goście ! Przede wszystkim bardzo dziękuję Państwu, że tutaj przyszliście, że pokazaliście waszą determinację, waszą siłę w walce o dobro społeczne, jakim jest cały *Park Śląski*. Dziękuję Państwu, którzy swoje wystąpienia skrócili do tego mikroczasu po już w *zmęczeniu materiału*, jakie miało wywołać wystąpienie Pana Marszałka w sprawie *Parku Śląskiego*, ale były tam cenne informacje w tym wystąpieniu. Tak, że też Panu Marszałkowi dziękuję za to wystąpienie. Chciałabym, tak nie wyglądam, ja tu mogę siedzieć nawet do *sześciu króli*, Panie Wiceprzewodniczący, jeżeli trzeba będzie, a jabłko nie jest po to, żebym się posiliła, bo jest post...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę nie wchodzić w polemikę...
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...ale Pan Mazur mi przeszkadza i nie tylko mnie, ale również Koleżance Radnej Beacie Kocik przeszkadzał i Państwu tutaj ze strony społecznej też przeszkadzał, więc bardzo proszę, Panie Przewodniczący o przywołanie do porządku Pana Radnego Mazura żeby nam nie przeszkadzał, bo ja się będę odnosiła do mikrofonu...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...przypomnę, że jak miał wystąpienie Pan Wicemarszałek Pietraszek, to Pani ze swojego miejsca komentowała, więc proszę być konsekwentnym, proszę przejść do rzeczy !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – dobrze ! Ale nie przeszkadzałam w taki sposób zza pleców żeby tego nie było słychać do mikrofonu ...[głos w tle]... To już jest Pana zdanie, Panie Wiceprzewodniczący. Jeżeli Pan ma odwagę, to proszę do mikrofonu powiedzieć, co Pan mówi. Szanowni Państwo ! Początkowo chciałam wystąpienie Pana Marszałka potraktować jednym cytatem z filmu, pewnego serialu, że jak facet chce co głupiego zrobić, to zawsze sobie filozofia znajdzie. Pani Lucy pewna powiedziała kiedyś do swojego męża, bohatera również tego filmu. Natomiast, tak jak powiedziałam, było tam kilka cennych rzeczy w tym wystąpieniu. Przede wszystkim *EKOPARK*, opracowanie, jedno z trzech wymienione na środkowym slajdzie. Ja rozumiem, że Pan Marszałek zapoznał się wnikliwie z tym opracowaniem jako osoba kompetentna, inteligentna, posiadająca szeroką wiedzę i doskonale Pan wie, że granice opracowania tego *EKOPARKU* stanowią, tak jak oryginalnie w chwili założenia parku, granice parku na krawężniku ulicy Bytkowskiej, a nie tworzenie żadnych *wygryzków*. Druga ważna rzecz, właściwie pierwsza, ta cała dyskusja proszę Państwa jest niepotrzebna, ponieważ ten audyt przedstawiony po dzisiejsze głosowanie jest nieważny. Jest po prostu niezgodny z prawem. Pani Dyrektor bardzo dziękuję za merytoryczne przedstawienie całego procesu, siedmiu lat, ogrom pracy naukowców, Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska pod zarządem Pana Prezesa Weigla. Uniwersytet Śląski, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego i Pani Profesor z Uniwersytetu Śląskiego, profesor Uniwersytetu Śląskiego, dr hab. Urszuli Myga-Piątek, całego gremium naukowców, konsultacji społecznych, które odbyły się w ciągu tych siedmiu lat. Proszę Państwa ! Ten dokument nie został przedstawiony w takiej formie, tam granice *Parku Śląskiego* były pełne, a dopiero około miesiąc temu – jeżeli się mylę, to proszę mnie sprostować lub podać tę datę, kiedy te tereny OPT zostały z tego audytu wycięte – bo skoro całe gremium naukowców dyskutowało Państwo na konsultacjach społecznych mieliście przedstawiony obszar w zamkniętych granicach do ulicy Bytkowskiej, to dlaczego nam radnym przedstawia się coś innego ? No według mojego rozumienia prawa, ten dokument dzisiaj głosowany na sesji jest nieważny. Możemy sobie z niego samoloty porobić i tak popuszczać ... albo tam po drugiej stronie tego okrągłego korytarza, tam są takie pomieszczenia, gdzie może by się te papiery przydały, bo na pewno nie tutaj. To jest po prostu niezgodne z prawem. Tak, że... jeszcze jeden bardzo ważny dokument

został wspomniany w tych opracowaniach i w opracowaniu Pani Dyrektor przede wszystkim. I tutaj chciałabym wszystkim mieszkańcom województwa śląskiego, wszystkim użytkownikom *Parku Śląskiego*, zwrócić na to uwagę. Tam był taki dokument *specustawa mieszkaniowa*, która pozwala, Szanowni Państwo, na budowanie budynków mieszkalnych, omijając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, więc nawet, jeżeli nigdy w żadnej kadencji w przyszłości radni Miasta Chorzowa nie przegłosują zmiany miejscowego planu, na np. obiekty mieszkaniowe w tym miejscu, to one i tak mogą być tam zbudowane, jeżeli tego terenu nie ochronimy. Bo jeżeli go ochronimy audytem krajobrazowym, to specustawa wtedy nie będzie mogła mieć miejsca i zastosowania, ponieważ to będzie teren chroniony. A jeżeli te tereny zostaną wyłączone spod tego audytu krajobrazowego, no to niestety, omijając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, kiedyś pierwotnie miała być tylko ta ustawa zgodna, znaczy ... tereny ... postanowienia tej specustawy zgodne ze studium, ale w tej chwili się prawo zmieniło, więc ta dokumentacja się inaczej nazywa. Więc to jest bardzo ważne, proszę Państwa, w którym momencie i kto wziął nożyczki i ten kawałek z *Parku Śląskiego* wyciął ? I po co ? Bo już wiemy, proszę państwa, że tutaj już nieobecny, wiadomo z jakich względów, pytaliśmy wcześniej, co z dietami tego Pana, w Częstochowie próbował dostosować miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego do potrzeb dewelopera, a nie potrzeb społecznych. I gdzie ten Pan w tej chwili jest ? Wszyscy wiemy, tak ? Tam prasa pisała, ja nie znam szczegółów, nie wgłębiałam się w to, ale w prasie łatwo znaleźć informacje, że jakieś 100 tys. w materiałach budowlanych, jakiś leasing samochodu, jakieś dobra materialne, no ale tak prasa pisała. To proszę do dziennikarza z tym, bo ja tak czytałam w prasie. A tutaj... dobrze do rzeczy, słusznie Pan mówi, dziękuję za radę, że do rzeczy. Dziękuję też stronie społecznej, że przesłaliście nam informacje w kilku mailach, które, z którego szczególnie jedna jest ważna. Pozwolę sobie zacytować ...[głos w tle]... Panie Mazur, proszę do mikrofonu...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...Pani Radna ! Proszę przejść do rzeczy !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – jeden z maili, które otrzymaliśmy od strony społecznej, dziękuję za Państwa zaangażowanie, mówi w punkcie szóstym, że wyłączenie terenu byłego OPT/MTK, o to wyłączenie wnioskowali: po pierwsze Stowarzyszenie *Wspólnie dla Chorzowa*, Prezes Zarządu Marek Kopel, to jest radny siedzący z nami tutaj na sali, wniósł pięć uwag za tym, żeby te tereny wyjąć z audytu. Jedno, jedna uwaga radnego Sejmiku nie podano nazwiska, ale tutaj Państwo zaznaczyli się ze znakiem zapytania, czy jest to ta sama osoba radny Marek Kopel ? Pięć uwag spółka ATAL S.A., która już miała wizualizację budynków mieszkalnych na tych terenach i ja tą wizualizację widziałam. Byłam na wielu protestach jeszcze przed wycinką 1200 drzew, które próbowaliście Państwo, i słusznie, uratować. Niestety nie udało się. I teraz nie ma się co powoływać, że ten teren jest zdegradowany, bo zostały zdegradowane... kiedy te drzewa zostały wycięte ? W zeszłym roku ? 14 kwietnia 2024, tak ? No właśnie, czyli będzie rocznica. Proponuję 14 kwietnia się tam pojawić

w tym parku. I siedem osób fizycznych. Pytanie, czy to są przedstawiciele czy promotorzy *Green Park* ? W sumie 61 uwag – cytuję w tej chwili maila, który dotarł na skrzynki wszystkich radnych od deweloperów i ich lobbysty Marka Kopla – to jest cytat przypominam i wszystkie zostały przez zarząd uwzględnione. Natomiast 197 uwag od Państwa, strony społecznej, od mieszkańców województwa śląskiego, którzy chcecie bronić *Parku Śląskiego*, zostało odrzucone jako równoważne z tymi w sumie 99, które niby były za, tak ? No 197 do 99, tutaj Pan Marszałek próbował te liczby obalać, to już nieważne. Ważne jest to, kiedy te tereny zostały z audytu wycięte i w jakim celu. I naprawdę nikomu, bez względu na to, po jakiej stronie politycznej jest, nie życzę *déjà vu* z historii Pana Bartłomieja S. ...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo ! Państwa na galerii proszę o zachowanie powagi...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...nie chciałam się powtarzać, bo Pan Radny Tomasz Papaj już wcześniej przytoczył pewne informacje, ale tak dla pewności definicja krajobrazu według ustawy krajobrazowej. To jest przestrzeń...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...przepraszam Pani Radna ! Ja najmocniej Panią przepraszam ! Już Pan Radny Papaj...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...postrzegana przez ludzi, zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, czyli powstała w wyniku działania albo czynników naturalnych, albo działalności człowieka. Jeżeli budynek jest działalnością człowieka i tam był lub jest i Państwo go wyburzyliście albo chcecie doprowadzić do tego, żeby go wyburzyć, tak jak ten, o którym Pani Elżbieta Mądry mówiła, ten zabytkowy piękny budynek, to jest wytwór człowieka i to też jest krajobraz i audyt krajobrazowy również ma go chronić. Dla jasności. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! ... Pan Radny Łukasz Dwornik. Bardzo proszę Panie Radny !...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...a jabłuszko było tylko po to żeby zademonstrować, że jabłko jako całość stanowi całość terenu *Parku Śląskiego*. Jeżeli ja go teraz ugryzę, to ten *wygryzek* nie będzie żadną otuliną, tylko będzie *wygryzkiem* zniszczonym tego *Parku Śląskiego*, więc proszę *nie wygryzać Parku Śląskiego*.

- **radny Łukasz Dwornik** – bardzo dziękuję Panie Przewodniczący ! Tytułem wstępu z mojej strony ogromne podziękowania dla Pana za umożliwienie głosu strony społecznej. To chyba najważniejszy element dzisiejszej dyskusji. No, co by nie powiedzieć, wszak dla tej strony społecznej właśnie jesteśmy. Szanowni Państwo ! Postaram się, tak mi się przynajmniej wydaje, w sposób obiektywny spojrzeć na temat dzisiejszej dyskusji i na wstępie podziękować tym, którzy na te podziękowania zasłużyli. Przede wszystkim dziękuję wszystkim ekspertom z konsorcjum

powołanego, do opracowania tak ważnego i strategicznego dokumentu, jakim jest audyt krajobrazowy. To bardzo ważne. Służby Pana Marszałka się przyczyniły do jego powstania, tak więc to jest niezwykła, istotna część i myślę, że też do podziękowania w szczególności Pani Dyrektor, bo tutaj wiele konstruktywnych uwag i merytorycznej dyskusji po stronie tego zespołu także było. Szanowni Państwo ! Gdyby spojrzeć nieco z innej strony na temat tak drażliwy i tą część parku, o której dzisiaj dyskutujemy, a mianowicie jej wykluczenie z tego planu, to odnoszę wrażenie, że najlepiej by się było posłużyć jakimiś przykładami, ale nie odnoszącymi się do konkretnego audytu, ale przykładami nieco szerszymi. Wiecie Państwo, że gdyby na przykład ktokolwiek starał się wbić łopatę w Central Park w Nowym Jorku, to natychmiast pojawiłyby się służby. Myślę, że wojewódzki park spełni podobną rolę dla mieszkańców Katowic, jak Central Park dla nowojorczyków. Sam audyt jest dokumentem strategicznym. On wyznacza pewne obszary, które chcemy chronić, ale też pokazuje samorządom, jak w przyszłości konstruować własne plany po to, żeby te miejsca chronione były rzeczywiście chronione. W moim odczuciu to taka swoista *konstytucja* dla krajobrazu, dla krajobrazu województwa śląskiego. I powinniśmy naprawdę wszystko zrobić żeby trzymać się pewnych zasad, a najistotniejsze jest to żeby strona społeczna, która aktywnie brała udział w pracach, nie była zaskakiwana. I tu przechodzimy do sedna. Mieszkańcy zostali zaskoczeni. Niestety zostali zaskoczeni w taki sposób, że ja osobiście dzisiaj ten dzień traktuję jako dzień smutny. Smutny dlatego, że pomimo tego głosu społecznego, który wybrzmiewał już wiele lat, były zbierane podpisy, były prowadzone akcje protestacyjne, dzisiaj się postawiło mieszkańców, tych, którzy protestują i tych, którym zależy na takim kształcie parku, w roli naprawdę tych, którzy zostali postawieni pod ścianą. Pod ścianą polegającą na tym, że zrobimy to po naszej myśli, pomimo tego, że wasze zdanie jest nieco inne. To są moje odczucia, bo przyznam szczerze, ten głos społeczny, który się toczy już od dłuższego czasu, jest dla mnie niezwykle istotny. I mam naprawdę ambiwalentne odczucia dzisiaj, bo gdyby nie ta sprawa z wojewódzkim parkiem w Chorzowie, naprawdę bez chwili zastanowienia głosowałbym za tym audytem. Jedna decyzja rzuciła ciemny obraz na cały audyt. To jest głęboko niesprawiedliwe, bo wiem, że ten audyt jest dobrym dokumentem, niestety ta decyzja zmieniła obraz jego postrzegania. Dziękuję bardzo !

[w trakcie wystąpienia radnego Łukasza Dwornika prowadzenie obrad przejął radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku]

- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Radnemu ! I w kolejności zgłoszeń, Pani Radna Białowas. Zapraszam !
- **radna Beata Białowas** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Tej dyskusji dzisiaj by nie było, gdyby nie Państwo, a tak naprawdę właśnie ta decyzja Zarządu Województwa Śląskiego. I ja chcę powiedzieć, że z pełnym przekonaniem rozumiem Państwa wszystkich jako strony społecznej, dlatego że również ja, jako radna, jako jedna z trzech radnych opozycji, uczestniczyłam 17 stycznia w konsultacjach dla radnych Sejmiku

Województwa Śląskiego. Po tych konsultacjach rozmawiałam z przedstawicielami organizacji pozarządowych, którzy, Panie Marszałku, dziękowali, że ich głos został uwzględniony. I było to bardzo pozytywne, dlatego że cała strona społeczna mówiła, że bardzo dziękuję, że ich głos został uwzględniony. Więc dlatego ja muszę to jeszcze raz tutaj, Szanowni Państwo, powiedzieć, co takiego się wydarzyło, że Zarząd zmienił tę decyzję. Bo, Szanowni Państwo, trzy lata trwały prace. Chcę to jeszcze raz bardzo mocno podkreślić, Państwo też to mówiliście, przedstawiciele świata nauki dali takie, a nie inne rekomendacje. Oczywiście, Szanowni Państwo, że to są rekomendacje, ale Państwo tak naprawdę już po wszystkich konsultacjach to zmieniliście, więc uważam, że należy się nam wszystkim radnym i stronie społecznej informacja, jakie były przyczyny tej decyzji. Nie przekonuje mnie zdanie Pana Marszałka, który mówi, że chcecie Państwo żeby wszystko było zgodnie z prawem. To ja mam pytanie: trzy lata temu, dwa lata temu, rok temu, do 17 stycznia nie chcieliście, żeby było zgodnie z prawem, a potem zmieniliście zdanie ? Przy okazji, Panie Marszałku, z całym szacunkiem do Pana osoby, ale chcę Panu powiedzieć, że w dniu, kiedy Pan powiedział: *tak, chcę być wicemarszałkiem województwa śląskiego*, od tego dnia, nawet jeżeli Pan jest osobą bezpartyjną, jest Pan politykiem, nie jest Pan urzędnikiem, nie jest Pan tylko i wyłącznie urzędnikiem. Jeżeli chce być Pan urzędnikiem, to ja myślę, że Pan Marszałek chętnie jakiś departament Panu odda i będzie Pan dyrektorem, ale jest Pan politykiem ... I Szanowni Państwo ! Dosłownie takie trzy pytania, czy też wszystko dobrze zauważyłam. Na komisji też mieliśmy prezentację, tutaj też chcę bardzo podziękować właśnie urzędnikom Urzędu Marszałkowskiego, którzy w sposób merytoryczny przez trzy lata przygotowywali dokumenty, tak jak Pani Dyrektor powiedziała, Państwo sczytywaliście i ustne, i pisemne, tylko że też – mam nadzieję, że dobrze dzisiaj tutaj zauważyłam – mieliśmy informację, jeszcze 14 marca jako radni przed komisją, że wpłynęło 297 uwag dotyczących krajobrazu priorytetowego *Park Śląski*, a dzisiaj tutaj na tej prezentacji – mam nadzieję, że dobrze zauważyłam – było 298 uwag dotyczących tutaj parku krajobrazowego, jeżeli chodzi o *Park Śląski*. Dlatego, Szanowni Państwo, tutaj jest bardzo, bardzo wiele niewiadomych i tak to, co już dzisiaj wybrzmiało, jeżeli chcemy być zgodnie z prawem. Ja wiem, Szanowni Państwo, że tak w ostatnich czasach to ważniejsze niż przepisy prawa, niż ustawy, są uchwały. I można sobie wszystko po prostu podjąć uchwałą i to, Szanowni Państwo, obowiązuje, ale myślę, że Sejmik Województwa Śląskiego, mam nadzieję, że nie będzie tak postępował. I to co dzisiaj też Pan Marszałek, ja słuchałam uważnie, powiedział, też jaka jest idea audytu krajobrazowego, to co mówiła też Pani Dyrektor, że ten audyt krajobrazowy określa cechy charakterystyczne, dokonuje oceny ich wartości. I to co tu dzisiaj wybrzmiało, chcę jeszcze raz bardzo mocno podkreślić, nasza uchwała jako radnych Sejmiku, ona nie musi być kompatybilna z uchwałami, jakie podejmują rady miasta, więc mam pytanie, dlaczego my tak bardzo, w cudzysłowie, dbamy o interes innych, a nie dbamy o interes Województwa Śląskiego ? I na koniec, Szanowni Państwo, chcę bardzo mocno podkreślić dla tych, którzy może nie pamiętają, pamiętacie Państwo, że kilka lat temu została zmieniona nazwa na *Park Śląski*, tak PR-owo, żeby lepiej było to sprzedać na *Park Śląski*. Ale przez całe lata ten park miał nazwę Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku w Chorzowie i jest to tak naprawdę jedyny wojewódzki

też park, który przyjeżdżają do tego parku wszyscy z całego województwa śląskiego. I jeszcze raz ogromnym takim podkreśleniem, że tutaj nikt nie ma nic przeciwko np. Szanowni Państwo, nie wiem pracodawcom. To jest jakby oczywiste. Tylko jeszcze raz bardzo prosimy Pana Marszałka żeby nam wyjaśnił co się zmieniło w ostatnim tak naprawdę, nie wiem, miesiącu, dwóch tygodniach, że przez trzy lata chcieliście Państwo tą stronę społeczną słuchać, że byliście za tym, że naukowcy też byli za tym, a w ostatnim dosłownie momencie zostało to wszystko zmienione ? Bo myślę, że ani radni tego nie rozumieją, ani tym bardziej strona społeczna.

[w trakcie wystąpienia radnej Beaty Białowas, prowadzenie obrad przejął radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos w dyskusji poprosiła radna, Pani Maria Nowak. Bardzo proszę !

- **radna Maria Nowak** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Tyle już tutaj padło argumentów bardzo rzeczowych odnośnie i historii, i tradycji, i znaczenia tego *Parku Śląskiego* dla całego naszego województwa, dla mieszkańców województwa, że nie będę już tego wszystkiego powtarzała, bo myślę, że wszyscy z tym już się zaznajomili po dwóch bardzo dobrych wystąpieniach Pana Radnego Tomasza Papaja, Pani Jadwigi Baczyńskiej. Tak, że to już tak dokładnie było powiedziane, że nie będę tego absolutnie powtarzała, ale mam bardziej szczegółowe pytanie, które już też tutaj padło, bo jeżeli w propozycji zespołu naukowców – w tej propozycji, która dwukrotnie była przez zarząd województwa zaakceptowana, przyjęta – nagle okazało się, że został usunięty ten teren po byłym OPT i targach, *Międzynarodowych Targach Katowickich*. Panie Marszałku ! Pytanie już było, co zdecydowało ? Już wiemy także, bo tutaj padły stowarzyszenia, które lobbowały za tym żeby to jednak wyłączyć. I przykro mi, bo jak słyszę, że tam było też Stowarzyszenie *Wspólnie dla Chorzowa*, którego kiedyś byłam członkiem – kiedyś, już teraz nie jestem, ale byłam, jest mi bardzo przykro z tego powodu – ale jaki argument merytoryczny zdecydował ? Bo że te stowarzyszenia występowały, to ja rozumiem, występowała także strona społeczna, strona za włączeniem, za utrzymaniem tego terenu po OPT w ramach granicy parku. Ale co merytoryczne ? Ja bym bardzo chciała usłyszeć ten argument, bo jakiś musiał być, bo tu nie potrafię sobie skojarzyć, co by takiego mogło zdecydować, czym przekonali czy ten *Green Park*, czy inne firmy, które tam mają jakieś swoje udziały. To jest jedna sprawa. I drugie, Panie Marszałku, powiedział Pan, że należy szacunek się tym, którzy tam zginęli. I jako mieszkanka Chorzowa, która byłam tam zaraz, gdy tylko ta tragedia się wydarzyła, bardzo bym chciała aby poza pomnikiem, który tam jest – byłam na samym odsłonięciu tego pomnika – ale aby jeszcze tam coś poza tym terenem takim, no, zdegradowanym wokół, naprawdę ten teren był takim, gdzie można powiedzieć, że szanujemy tych, którzy tam zginęli, żeby ten teren stał się terenem zielonym, zadbanym. I czy tutaj, jaki wkład, jaką wizję widzi Pan Marszałek, Zarząd Województwa, aby naprawdę oddać hołd tym, którzy tam zginęli ? A było ich naprawdę tu ze Śląska, z naszej ziemi, Siemianowic, Chorzowa, Katowic, naprawdę bardzo, bardzo dużo. I dlatego jako mieszkanka

Chorzowa też oczekuję propozycji od Zarządu jak chcecie zadbać o ten teren, a wierzę w to, że on jednak do tego terenu objętego audytem zostanie włączony. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W kolejności o głos poprosiła Pani Radna Beata Kocik. Bardzo proszę !

- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Zarządzie ! Drodzy Koledzy i Koleżanki ! Goście i strona społeczna ! Drodzy Państwo ! Wysłuchaliśmy dyskusji, która jeszcze się nie zakończyła. Ja bardzo dziękuję stronie społecznej, przedstawicielom stowarzyszenia za bardzo merytoryczne przedstawienie wszystkich argumentów, o których może niektórzy radni, którzy nie zapoznali się do końca z tak obszernym dokumentem, jak jest audyt krajobrazowy, może o czymś nie wiedzieli. To moje wystąpienie, trochę sprowokował mnie do tego Pan Marszałek, bo Pan Marszałek powiedział bardzo mądre, dobre zdanie, że cała dyskusja, przyjęcie wszystkich uwag było ponadpartyjne. I to chwała za to, prawda, że ponad podziałami mamy przyjąć dokument, który dla całego, podkreślam, dla całego województwa śląskiego – ja jestem z subregionu północnego i rozmawiałam z Panią Dyrektorką też na komisji, my jako subregion północny pewne uwagi były przyjęte, pewne nie, natomiast dziękuję za tą pracę. Natomiast ja, jako radna województwa śląskiego, muszę przyjrzeć się temu audytowi w całości. I dlatego też jest mi bliski park, tak jak pisze *Park Śląski dobrem narodowym*, bo jeszcze jako mała dziewczynka tata mnie tam woził, mimo że jestem z Częstochowy. Ale nie będę tego przedłużać, ponieważ wszystkie merytoryczne wypowiedzi moich kolegów z klubu, ja się pod nimi podpisuję obiema rękami. Tylko Drodzy Radni, wszyscy ! Chciałam wam przypomnieć, że w ustawie o samorządzie wojewódzkim jest artykuł 23, status prawny radnego. I co my jesteśmy zobowiązani, do czego ? Ja naprawdę to skrócę. Radny obowiązany jest kierować się dobrem wspólnoty samorządowej województwa. I stąd właśnie te słowa Pana Marszałka, że ponadpartyjnie ... Radny utrzymuje stałą więź z mieszkańcami oraz ich organizacjami, a w szczególności, co uważam dla mnie jest bardzo ważne, przyjmuje zgłaszane przez mieszkańców województwa postulaty. A Państwo nam przekazali wiele postulatów i uwag. I okazuje się, że pewne uwagi nie są brane pod uwagę, a uwagi, nie będę wspominała o tym co mówiła Jadwiga, pewne uwagi – Jadwiga, bo chodzi mi o to, tutaj skłaniam się do Pana Radnego Marka Kopla, są przyjęte – więc na zdrowy rozum coś tu nie pasuje. I dlatego, Kochani Radni, Koledzy i Koleżanki, zwracam się do was, jako do radnych, a naszym obowiązkiem jest przestrzeganie ustawy o województwie samorządu i wykonywanie służby. A ja służbę uważam za służbę mieszkańcom tego regionu, całego regionu. Ja jako radna Sejmiku oczywiście będę głosowała przeciw audytowi i naprawdę was szczerze do tego namawiam. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos poprosił radny, Pan Marek Kopel. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Marek Kopel** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Panie i Panowie Radni ! Ja się odniosę trochę do tych słów, które tutaj padły, a potem moje stanowisko przedstawię odnośnie projektu uchwały. Pani Radna przeczytała w jakimś mailu, że jestem lobbystą. Dobrze, że tam nie pisało w mailu, że jestem jakimś mordercą, bo co by wtedy było ? Ale jak chodzi o lobbystę deweloperów, to informuję, że nie jestem lobbystą deweloperów, bo nie dostaję żadnego wynagrodzenia za to co mówię na ten temat. Natomiast jestem obrońcą dobrego imienia firm deweloperskich, bo firmy deweloperskie są dla nas niezwykle ważne, dziś i były. Budują mieszkania, które są dobrem podstawowym. I dlatego nasz rząd kiedyś wymyślił ustawę tzw. *lex developer*, bo zdawał sobie sprawę, że to jest dobro, które jest niezwykle potrzebne. Oczywiście nie tym, którzy już mają mieszkania. No bo Ci oczywiście mogą protestować. To po pierwsze, jak chodzi o deweloperów. No może *patodeveloperka*, ale jest faktycznie złym pomysłem, ale deweloper jako taki jest dostarczycielem mieszkań. Pan Papaj powiedział tutaj, że teren po OPT był własnością parku i zarządzany przez park w roku 1994. Nie do 1994, a w 1994 ! To jest ogromna różnica, proszę Państwa. Państwu opowiem dlaczego. Ja Państwu wszystkim rozesłałem taką mapkę, wtedy jak dyskusja się toczyła z 51. roku, wtedy gdy, nie Ziętek oczywiście, tylko zespół pod przywództwem znakomitego architekta wymyślił założenia parku i ta mapka wyraźnie pokazywała, że park nie był do ulicy Bytkowskiej w historycznych granicach, tylko był dużo niżej, kończył się obwodnicą dzisiejszą taką parku, nazywa się ona ulica Leśna czy Aleja Leśna. Zawsze Ośrodek Postępu Technicznego był poza parkiem. W późniejszych latach jedynie zarząd, park przejął te lasy, które były do ulicy Bytkowskiej, ale OPT i nie tylko OPT – tam były trzy podmioty, proszę Państwa, było OPT, był Uniwersytet Śląski Wydział Radia i Telewizji z Aulą, gdzieś tam jest hotel, po Auli już nie ma śladu, i jeszcze był Zakład Produkcji Filmowej, po którym jest budynek jeszcze dzisiaj. Nie tylko OPT. I ten teren nigdy nie był ani parkiem, ani nie służył rekreacji, ani tego typu parkowym jakimś funkcjom. Natomiast na początku lat 90. była tzw. *wielka reforma państwa*. Do tego czasu w państwie mieliśmy własność prywatną, niedużą i własność państwową, jak chodzi o grunty. Na początku lat 90. była reforma, powstały gminy, województwa i wtedy tą własność państwową podzielono na własność gmin, one dostały część, województwa dostały część, przedsiębiorstwa się po raz pierwszy uwłaszczyły państwowe. I w tamtym miejscu był problem, bo jak się okazało OPT i park zajmowały jedną działkę. Wcześniej nikt na to nie zwracał uwagi, po prostu były decyzje, kto czym zarządza, ale była jedna działka. I postanowiono w Urzędzie Rejonowym – znam to, byłem wtedy prezydentem i brałem udział w tych rozmowach – że na tej dużej działce, uwłaszczy się park, dokona podziału, i zwróci, zrzeknie się potem tej działki, która nie była jego, nie służyła mu, na rzecz OPT. I taki mechanizm miał miejsce wtedy. A zatem nigdy w historycznych granicach parku nie funkcjonował Ośrodek Postępu Technicznego, ani Uniwersytet Śląski, ani Zakład Produkcji Filmowej. To jak chodzi o fakty. Nie da się tego zagadać, chociażby Państwo mówili wielokrotnie. Co do strony społecznej, proszę Państwa, tutaj jakiś młody człowiek mówił w imieniu mieszkańców Chorzowa, Siemianowic i jeszcze może Katowic. Szanowny Panie ! Pan ma prawo się wypowiadać w swoim imieniu

i w imieniu swojej organizacji. Tak to działa. Każde stowarzyszenie mówi w imieniu swoim. Nie mówcie w imieniu mieszkańców, którzy niekoniecznie chcą żebyście mówili w ich imieniu. Mówicie w imieniu swoich członków. Oczywiście, to jest ważny głos społeczny, tylko w imieniu członków – czasami pięciu, dwunastu, pięćdziesięciu. Natomiast radny jest też stroną społeczną. My mamy mandat mocniejszy, bo my mówimy w imieniu naszych wyborców, którzy nas wybierają, znając nas i nasze poglądy. Ja mówię w imieniu 6 tysięcy wyborców, którzy chcieli żebym tutaj zasiadał i bronił ich interesu. To tyle odniesienia do Państwa wypowiedzi. Ja teraz pozwolę sobie przedstawić moje stanowisko odnośnie tej uchwały. Wiele głosów w dyskusji dotyczyło sposobu zagospodarowania terenów dawnego OPT, ale także Uniwersytetu i Zakładu Produkcji Filmowej. Jednak nie jest to przedmiotem omawianej uchwały. A ponadto wyłączne kompetencje w tym zakresie posiada Rada Miasta Chorzowa, uchwalając plan zagospodarowania przestrzennego miasta, więc nie będę się odnosił do kwestii zagospodarowania tego terenu, bo to jest bezprzedmiotowe w przypadku tej uchwały. Łączy nas wszystkich, łącznie z stowarzyszeniami, przekonanie, takie mam wrażenie, że *Park Śląski* to niezwykle miejsce na Śląsku. I z całą pewnością wszyscy chcemy, aby park był dobrze utrzymany i jak najlepiej służył mieszkańcom. Gwarantem właściwej dbałości o park nie są stowarzyszenia, z całym szacunkiem, ale jego właściciel przede wszystkim, czyli Samorząd Województwa, który w ostatnich latach przeznaczył na modernizację parku ponad 500 mln zł i zamierza przeznaczać więcej żeby poprawić standard tego parku, bo go ceni na pewno nie mniej niż stowarzyszenia. Gwarantem bezpieczeństwa zachowania charakteru parku jest także Miasto Chorzów, które 30 lat temu przyjęło ponad uchwałę na wniosek prezydenta Miasta Marka Kopla w zakresie planu zagospodarowania przestrzennego miasta, która ta uchwała nie zezwalała na realizację nowych obiektów na terenie parku. Dzisiaj Sejmik podejmie mam nadzieję uchwałę w sprawie audytu krajobrazowego, która ustanowi obszar *Parku Śląskiego* krajobrazem priorytetowym województwa śląskiego. I jak sądzę, wszyscy radni powinni być za nim przyjęciem. Dyskusję wywołuje jedynie wielkość obszaru, jaki powinien obejmować krajobraz priorytetowy *Parku Śląskiego*. Audyt krajobrazowy wyznaczył prawie 200 krajobrazów priorytetowych w województwie śląskim, w tym *Park Śląski* w Chorzowie, z czego jako mieszkaniec Chorzowa jestem oczywiście bardzo zadowolony i mam nadzieję, że Państwo pewnie też. Bezsprzecznie celem audytu krajobrazowego jest wyznaczenie terenów o cennym krajobrazie. I takim na pewno jest *Park Śląski*, ale z całą pewnością zadaniem tego audytu nie jest tworzenie nowych krajobrazów na terenach zdegradowanych, a takimi są tereny po OPT, Uniwersytecie i Przedsiębiorstwie Produkcji Filmowej, bo te trzy podmioty zajmowały ten teren. Tereny te, tak jak powtórzę jeszcze raz, są pewnością nigdy nie były parkiem ani nie pełniły funkcji parkowych czy rekreacyjnych. A wiem to na pewno nie tylko dlatego, że brałem udział w różnych decyzjach w tamtym czasie, 30 lat temu, ale od ponad 40 lat bywam tam osobiście. Państwo myślę też. Więc nigdy te tereny nie pełniły funkcji parkowej i nie były własnością parku, poza tym jednym incydentem. To, że te tereny nie tworzą w żadnym aspekcie cennego krajobrazu, po prostu widać gołym okiem, gdyż obejmują one zniszczone drogi, place, budynki, więc nazwanie w audycie ich *krajobrazem priorytetowym* byłoby moim zdaniem

bezsensowne. Samorząd Województwa ma wiele kompetencji, ale z całą pewnością nie może zmieniać krajobrazu w drodze uchwały sejmiku. To, że jest tam obiekt, jeden obiekt, który jest wpisany do rejestru zabytków, no to po to jest prawo żeby go chronić. Nowy właściciel tego terenu, nie wiem kto jest właścicielem tego terenu, czy miasto, czy już jakiś deweloper, czy jakaś firma, nie wiem, ale jeżeli jest wpisany do rejestru zabytków, to odpowiednie przepisy prawa chronią ten obiekt. Przedstawiony radnym bardzo obszerny dokument, audyt krajobrazowy, w mojej ocenie jest dokumentem wykonanym bardzo profesjonalnie i starannie i można mieć nadzieję, że przyjęte w dokumencie rekomendacje zapewnią działania dla zachowania najpiękniejszych krajobrazów w naszym województwie. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Państwa na galerii proszę o spokój i o uszanowanie miejsca. Do głosu zapisała się Pani Radna Jadwiga Baczyńska. Mam rozumieć *ad vocem*, bo została przywołana Pani wypowiedź. Bardzo proszę Pani Radna !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję za udzielenie głosu *ad vocem* do wypowiedzi Pana Radnego Marka Kopla. Chciałam sprostować te informacje fałszywe. W piśmie z dnia 17 września 1999 roku, które dotyczyło ustalenia stanu prawnego terenów MTK, *Międzynarodowych Targów Katowickich* ... no, to już nieważne od kogo, jest wyraźnie napisane, nie będę czytać wszystkich dwóch stron A4, ale na spotkaniu 29 grudnia 1992 roku, czyli proszę Państwa w okresie międzyświątecznym, kiedy większość ludzi zajmuje się czasem rodzinnym i świątecznym, mamy takie czynności, podjęto taką decyzję, że WPKiW, czyli Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku, zrzeknie się notarialnie części parku w granicach OPT na rzecz Skarbu Państwa. Że się zrzeknie tak ? To w grudniu '92 roku. Później następne czynności prawne i 3 kwietnia '93 roku, czyli trzy miesiące później Urząd Miejski w Chorzowie odmówił dokonania podziału WPKiW z wydzielaniem terenów dla OPT, gdyż zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Chorzowie z dnia 26 marca '92 roku, czyli sprzed roku do tych wydarzeń, teren WPKiW stanowi mienie niepodzielne. Proszę Państwa ! Już wtedy ta dyskusja się toczyła. Już wtedy ! Gdzieś tam Urząd Wojewódzki, ktoś tam w Urzędzie Wojewódzkim próbował zmusić WPKiW żeby się tych terenów zrzekło, ale Urząd Miasta Chorzowa odmówił. Urząd Miejski w Chorzowie odmówił dokonania podziału ze względu na teren WPKiW jako mienie niepodzielne. Oczywiście później Wojewoda Katowicki, który chciał tego podziału, wyznaczył Prezydenta Miasta Świętochłowic do przeprowadzenia podziału WPKiW i Prezydent Miasta Świętochłowic, podkreślam z 93. roku, żeby nie było skojarzeń z obecnym, decyzją dnia z 21 grudnia, czyli znów na 3 dni przed wigilią, dokonał podziału WPKiW, wyłączając z niego tereny OPT. To jest granda, proszę Państwa, że w ten sposób tak się to dokonało. To jest granda ! Więc samo to wydzielenie było już sprzeczne z wszelkimi zasadami etycznymi, moralnymi, itd. I nie żadnymi emocjami, jak tutaj ktoś nam próbował mydlić oczy na początku tej dyskusji, tylko z moralnymi i etycznymi, czyli bardzo ważnymi, wbrew woli Urzędu Miasta Chorzowa, zostały te tereny niestety wydzielone. Co nie znaczy, że zgodnie z ładem urbanistycznym, przestrzennym, wszelkimi zasadami planowania przestrzennego –

jako członek Towarzystwa Urbanistów Polskich mogę to powiedzieć z pełną odpowiedzialnością – te tereny stanowią w dalszym ciągu integralną całość, bez względu na to, kto jest ich właścicielem, bez względu na to, kto nimi zarządza. Jeżeli ktoś sobie kupił park, to ma park. I jeszcze raz apeluję do Państwa, jako całościowo obszar *Parku Śląskiego* musi być chroniony. I nawet jeżeli jestem święcie przekonana, że to dzisiejsze głosowanie jest nieważne, bo głosujemy nad dokumentem nielegalnym, bo to jest tak, jakbyście Państwo podpisali dokument, a ktoś by później z Państwa podpisem ten dokument wziął i coś tam wygumkował.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radna !

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...to 7 lat pracy ludzi zostało sfalszowane...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Pani Radna ! Miała pani okazję w trybie *ad vocem* odpowiedzieć...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...więc proszę Państwa, żebyście głosowali zgodnie z wolą mieszkańców. I nie pięciu, czy pięćdziesięciu, tylko wszystkich mieszkańców. I młodzi ludzie, którzy tutaj dzisiaj przyszli, mają prawo mówić w imieniu wszystkich mieszkańców, jeżeli są o tym przekonani. A jeżeli ktoś ma wątpliwości, to niech chodzi od drzwi do drzwi po blokach i się pyta. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo ... za powtórzenie swojego stanowiska. Pan Radny Marek Kopel, mam rozumieć, też w trybie *ad vocem* ? Bardzo proszę !

- **radny Marek Kopel** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Radni ! *Ad vocem* oczywiście, króciutko. Ja Państwu powiedziałem, że to był incydent, własność tego terenu przez park i powiedziałem dlaczego ... Pani powiedziała, co się działo w środku, jak te decyzje przebiegały. Oczywiście, że to nie urząd podejmował decyzję, tylko prezydent, czyli Marek Kopel, tak się składa. Wtedy chcieliśmy wykorzystać w Chorzowie taką jakby okazję, bo przez chwilę park stał się właścicielem tego terenu, więc radni wymyślili, łącznie ze mną żeby może to połączyć i podjęliśmy uchwałę o ... jak gdyby granice parku wyznaczyliśmy poza prawdziwe granice parku. I dlatego ta nasza decyzja się nie ostała, bo ona była pozbawiona podstawy prawnej. No nie może sobie rada miasta tak uchwalać, przyjmować tego rodzaju uchwał i dlatego wojewoda tą sprawę zakończył w taki sposób, jak mówiła Pani. Chyba gdzieś na początku 94. roku, a może w 93. Park skutecznie zrzekł się terenu, który nigdy do niego wcześniej nie należał i wrócił on do Ośrodka Postępu Technicznego. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo ! Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji nad *Audytem krajobrazowym Parku Śląskiego* przechodzimy do głosowania nad *Audytem krajobrazowym województwa śląskiego*

... Czy ktoś z Zarządu jeszcze ? Tak, widzę Pani Dyrektor się zgłasza. Bardzo proszę ! Być może jakieś sprawy jeszcze wyjaśni Państwu Radnym !

- Pani Stefania Koczar Sikora, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu – Szanowni Państwo ! Witam ponownie. Z góry przepraszam, bo ja starałam się te uwagi skrupulatnie spisywać i odpowiedzieć na nie blokowo, więc poproszę o wyrozumiałość, jeśli okaże się, że do którejś kwestii się odniosłam więcej niż jeden raz. Myślę, że w tej dyskusji można wyróżnić trzy wątki i myślę, że należałoby je rozdzielić dla czytelności tej dyskusji. Jeden wątek, z którym się wszyscy zgadzamy, to jest *Park Śląski* w jego granicach, który jest dobrem kultury współczesnej, jest inwestycją celu publicznego i w dokumentach planistycznych i w dokumentach parku jest naszym wspólnym dobrem, na którym wszystkie kadencje Sejmiku województwa konsekwentnie łożą środki. Oczywiście od roku 2018 ta pula środków jest spektakularna. I to jest jakby pierwsza kwestia, w której się wszyscy łączymy i wszyscy postrzegamy park jako *dobro narodowe*, pozwolę sobie zacytować, czy jako nasze dobro wspólne. Druga kwestia, którą rozdzieliłabym od dyskusji, to jest kwestia, którą Państwo podnosili, związaną z wycięciem drzew, która miała miejsce przy budowie trzeciej linii *Elki*. Ona nie jest przedmiotowo związana z dzisiejszą dyskusją o audycie, więc oczywiście zdajemy sobie sprawę, że jest to dla Państwa trudny temat i prowadzony jest we współpracy z Prezesem Parku, natomiast to nie jest przedmiot naszych dzisiejszych dyskusji. I ten trzeci wątek, który tutaj wybrzmiewa, to jest kwestia sąsiedztwa parku, bo nawet Państwo w poprzednich jakby, jak wprowadzaliśmy te zapisy dotyczące sąsiedztwa, nie parku, tylko sąsiedztwa parku do pierwszej i drugiej wersji, to było *sąsiedztwo*, więc jakby koncentrujemy się w tej kwestii sąsiedztwa, więc pozwolę się na tej części skoncentrować, bo ona jakby koreluje z naszym przedmiotem dzisiejszej dyskusji, czyli z audytem. Więc powiem tak, bo jeszcze przy okazji będę się odnosiła do wątków pobocznych, które wybrzmiały, ale odniosę się może najpierw do tego głównego wątku. Proces tworzenia audytu miał, tak jak Państwu pokazałam, cztery odsłony. Prekonsultacje, opiniowanie i konsultacje i to wszystko przekładało się krocząco na kolejne wersje dokumentu, gdzie krocząco w każdym z tych procesów uwzględnialiśmy uwagi strony, z którą prowadziliśmy dialog. Tu przy okazji się odniosę do tego, dlaczego mamy jedną uwagę więcej, bo my je teraz filtrowaliśmy nie według MTK, ale Chorzowa, bo tak, żeby dokładnie ten wykaz, który Państwo macie, przefiltrować, dlatego tutaj było pokazane to zestawienie uwag z finalnej wersji przyjętej przez Zarząd Województwa, z jednej i z drugiej tabeli, którą Państwo macie dostępną na stronie BIP-u. Ale przechodząc do meritum, do kwestii, która zawarzyła jak w tak trudnej kwestii, tutaj nawiązuję do słów Pana Marszałka, w jaki sposób stanęliśmy przed rozstrzygnięciem i jeszcze warto nadmienić, że my z zespołem naukowym jesteśmy do końca tego dokumentu – do końca, do momentu przyjęcia tego dokumentu na Sejmiku, a nawet później zespół będzie nas wspierał w migracji tych danych z *Geoportalu* wykonawcy na nasz otwarty system informacji przestrzennej. Więc wykonawcy są z nami do końca tego dokumentu, natomiast w momencie przyjęcia projektu do konsultacji to już jest jakby dokument Zarządu, dlatego my go prezentujemy jako urzędnicy, bo to już jest nasz dokument w tym

sensie. Więc to też chciałam uporządkować, że to nie jest tak, że w którymś momencie wykonawcy z nami współpracują i zapisy, które Państwu przedstawiamy są wypracowane w ustaleniu z wykonawcami. Ale przechodząc do meritum, czyli kwestii sąsiedztwa parku – w momencie, kiedy ta kwestia tak mocno wybrzmiała w uwagach zgłoszonych w trzecim etapie, a te uwagi były celowane i tu też chcę się do tego odnieść, ponieważ Rada Społeczna Parku była włączona w zapisy dla tej karty, w trakcie naszych kilkuletnich prac, stąd Rada Społeczna wiedziała, że ta kwestia się pojawia jako problematyczna do rozważania przy takiej ilości uwag i dlatego uwagi, które Państwo widzicie, dotyczą konkretnie tej kwestii włączenia czy wyłączenia sąsiedztwa parku z tej karty dla tego krajobrazu priorytetowego. Więc tu chcę pokazać, że tu nikt nikomu nie zaskoczył. Rada cały czas jakby wiedziała, dlatego te uwagi są takie bardzo precyzyjnie celowane. I teraz przechodząc do meritum – w momencie kiedy wypracowywaliśmy finalne zapisy dla tego krajobrazu priorytetowego, wypracowaliśmy również finalne zapisy dla wszystkich 183 pozostałych krajobrazów priorytetowych, tak jak Państwu powiedziałam, przy wszystkich krajobrazach najmocniejsza dyskusja na każdym etapie prekonsultacji, opiniowania i konsultacji, nawet z Gminą Hażlach, jak Państwo widzicie do ostatniego piątku, de facto dotyczyła granic tego obszaru i rekomendacji dla tego obszaru. Tak było w przypadku każdego obszaru, nie tylko *Parku Śląskiego*. W tym wypadku trochę jest tak, że jako, Państwo jako Sejmik, jako Zarząd Województwa, dla tego krajobrazu mamy trochę większy mandat, ponieważ jest to krajobraz, w którym obszarze to jest jakby jesteśmy tutaj właścicielem, więc trochę też mogliśmy spojrzeć na ten krajobraz w odniesieniu do naszych dokumentów. I w tej kwestii, czy to sąsiedztwo parku włączamy czy nie, mając na uwadze jednolite podejście dla wszystkich krajobrazów priorytetowych i odwołanie zgodnie z tym, że my mamy akty planowania przestrzennego, a gminy akty prawa miejscowego, to taką metodologię przyjęliśmy do naszej pierwszej generacji audytu, że bazujemy tutaj na dokumentach planistycznych. W przypadku akurat tego krajobrazu priorytetowego mamy dokument planistyczny na poziomie regionalnym, czyli *Plan zagospodarowania województwa śląskiego*, który i w tej pierwszej edycji przyjętej w 2004, tutaj nawiązuję do wystąpienia Pana Marszałka, i w tej ostatniej edycji przyjętej przez Sejmik w roku 2016, pokazuje obszar parku w takich granicach, jak Państwu zaproponowaliśmy. Wspólnie z ustaleniem Sejmiku w takich granicach pokazujemy też ten krajobraz w finalnej wersji. Nadmienię również z perspektywy tych dokumentów właścicielskich parku, że w momencie kiedy prywatyzowany był Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku przez Skarb Państwa w roku 2005, to przekazany on został, zbyte zostały udziały na rzecz Województwa w takich granicach jak właśnie ujęliśmy to rok później w naszym planie. Czyli w tych granicach, które Państwu proponujemy w krajobrazie. I też pierwszy akurat plan dla parku był przyjmowany przez Sejmik Województwa wtedy w 2006. Ten plan z 2018 to już jest dokument przyjmowany na poziomie Zarządu Województwa. Wszystkie te informacje Pan Marszałek miał, ale chciałam je jeszcze powtórzyć, wymienił je Pan Marszałek w swojej prezentacji. Pragnę też nadmienić, jeżeli jakby przechodzimy z tej dyskusji z krajobrazu priorytetowego, do dyskusji o jego sąsiedztwie i szanowaniu władztwa planistycznego, i tego ryzyka, że mimo tego, że

mamy tam teraz usługi U/G, czyli usługi na terenach pogórnich, to jeżeli zdarzyłoby się – i taka sytuacja miała miejsce, że *lex developer* z mocy ustawy chciał pomimo tych zapisów zbudować tam, wykorzystać to na cele mieszkaniowe – to przez Zarząd Województwa została zaopiniowana ta propozycja negatywnie. I gdyby taka sytuacja zdarzyła się powtórnie, to to się nie zmieni, więc tu chcieliśmy Państwa uspokoić żeby tych dwóch wątków po prostu automatycznie nie łączyć. Więc to chciałam jeszcze nadmienić, jeśli Państwo pozwolicie, zerknę jeszcze do moich notatek, bo chciałam się syntetycznie odnieść do wszystkich podniesionych uwag. Ale wydaje mi się, że w takim syntetycznym skrócie pozwoliłam się odnieść. Dziękuję Państwu !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Mam zapisane do głosu jeszcze jedną osobę – Pani Radna Baczyńska. Czego by to miało dotyczyć ? ...[z sali, poza mikrofonem]... Pani Dyrektor odpowiedziała na pytanie, nie przewiduje dyskusji w tym momencie. Była dyskusja wcześniej, Pani zabierała głos dwukrotnie po kilkanaście minut, więc Pani Radna, dla porządku bardzo proszę. Moim zdaniem wszystkiego, czego chcieliśmy się dowiedzieć jako radni, dowiedzieliśmy się, w 90 % stanowisko było spójne z tym, co przedstawił Zarząd. W wolnych wnioskach, dobrze, Pani Radna ? W wolnych wnioskach. Najmocniej Panią przepraszam, w wolnych wnioskach ! Wypowiedziałem formułę: na skutek wyczerpania głosu w dyskusji wyczerpaliśmy głosy w dyskusji. Co wniesie Pani wypowiedź ? To dowiemy się w wolnych wnioskach. Dziękuję bardzo ! Szanowni Państwo ! Zanim przejdę do głosowania ponowię procedurę kworum. Bardzo proszę o przygotowanie procedury kworum. Proszę Państwa Radnych o potwierdzenie ... czy Pani Baczyńska ma jakiś problem z zalogowaniem ? ...[radna Jadwiga Baczyńska z sali, poza mikrofonem]... Mamy procedurę kworum. Proszę o zakończenie procedury kworum ...[radna Jadwiga Baczyńska z sali, poza mikrofonem]... Pani Radna ! Ja wiem, że Pani by już pewnie powiedziała, co ma Pani powiedzieć, ale dla porządku zabierała Pani głos dwukrotnie. Za drugim razem kilkanaście minut nic nowego to nie wniosło według mojej oceny. Dziękuję bardzo ! Ilu mamy radnych ? Czterdziestu. Szanowni Państwo ! Przechodzimy zatem do... Proszę Państwa na galerii o spokój. Do Państwa Radnych wpłynęło sprostowanie oczywistej omyłki zawartej w projekcie *Audyту krajobrazowego województwa śląskiego*. Na mocy uchwały nr 429/66/VII/2025 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 5 marca 2025 został przyjęty projekt *Audyту krajobrazowego województwa śląskiego* stanowiący załącznik nr 4 do przedmiotowej uchwały oraz załącznik nr 2 do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie *Audyту krajobrazowego województwa śląskiego*. W dniu 12.03.2025 do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wpłynęła prośba osoby fizycznej dotycząca oczywistej omyłki polegającej na błędnej granicy krajobrazu priorytetowego ID 230 *Park Śląski* dla terenów MTK w odniesieniu do działek kolejnych w Chorzowie, znajdujących się na północ od ulicy Targowej. Wniosek został przekazany do wykonawcy celem analizy, na podstawie którego potwierdzono, że na mapach wyłączono teren MTK z granicy przedmiotowego krajobrazu priorytetowego, jednak niedokładnie przycięto granice z jednej strony krajobrazu.

W związku z tym granice w jednej części nie są spójne z zapisami dokumentu. W związku z powyższym dokonano stosownych korekt, mając na uwadze artykuł 38 b ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ta oczywista omyłka jest integralną częścią audytu. Proszę Państwa ! Proszę o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Wiceprzewodniczącego, Pana Radnego Marcina Szarka ...[radny Marcin Szarek, z miejsca]... komisja nie podjęła decyzji w tej sprawie... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej jej Przewodniczącego Pana Radnego Bronisława Karaska ...[radny Bronisław Karasek, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Przechodzimy zatem do głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego*, druk numer VII/178. Otwieram głosowanie ...[radna Jadwiga Baczyńska z sali, poza mikrofonem]... była przed chwilą procedura kworum. Czy Pani Radna zgłasza wniosek o ponowienie procedury kworum ? ...[radna Jadwiga Baczyńska z sali, poza mikrofonem]... Czy przed trzema minutami ogłosiłem procedurę kworum i wezwałem Panią do uczestniczenia w tej procedurze. Czy Pani składa wniosek o ponowienie tej procedury ? ...[radna Jadwiga Baczyńska z sali, poza mikrofonem]... To ma Pani nieobecność, no przed chwilą... Pytam, proszę ... w takim razie powtórzę, proszę Państwa, procedurę kworum. Proszę wycofać głosowanie ... powtarzam, Szanowni Państwo Radni, procedurę kworum. Proszę o zalogowanie się do systemu i potwierdzenie swojej obecności na sesji ... Informuję, że w obradach uczestniczy 41 radnych. Przechodzimy zatem do głosowania nad uchwałą w sprawie podjęcia uchwały w sprawie *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego*, druk numer VII/178. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	24
przeciw	17
wstrzym.	0

6. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia aktualizacji *Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego województwa śląskiego* (druk VII/171):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** —...proszę o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Wiceprzewodniczącego, Pana Radnego Marcina Szarka ...[radny Marcin Szarek z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską. Pani Radna ? ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych w tym punkcie zechciałby zabrać głos ? ... Czy Pani Jadwiga Baczyńska chce zabrać głos w dyskusji nad aktualizacją *Planu*

zrównoważonego rozwoju publicznego... ? Dziękuję bardzo ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	1
wstrzym.	13

7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2025 *Rokiem Przewodników Turystycznych* (druk VII/169):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, Panią Wiceprzewodniczącą Aleksandrę Targosz-Bernaciak ...[radna Aleksandra Targosz-Bernaciak, z miejsca: opinia pozytywna]... bardzo proszę, czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? O, widzę ... Pani Radna Beata Białowas. Czy Pani Radna Baczyńska również w tym punkcie zechce zabrać głos ? Nie. OK. Proszę bardzo Pani Radna !
- **radna Beata Białowas** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Ja chcę tylko powtórzyć to zdanie, które mówiłam na komisji, ale bardzo chciałam, żeby wybrzmiało tutaj w sali Sejmiku. Uważam, że to jest bardzo cenna inicjatywa, żeby ten rok był *Rokiem Przewodników Turystycznych* i tylko ogromna, ogromna prośba, żeby ten rok był takim rokiem aktywnym, żeby wszystkie departamenty się zaangażowały i żeby naprawdę można zrobić masę fajnych, cennych inicjatyw. Oczywiście poza czymś takim, co jest dla wszystkich oczywiste, uhonorowaniem chociażby odznaczeniami *zasłużony dla rozwoju województwa* najbardziej zasłużonych przewodników górskich.
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radnej ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	0

8. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035 (druk VII/166):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ... [z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy inne komisje opiniowały tą uchwałę ? ... Nie widzę ! Do głosów w dyskusji zapisał się Pan Radny Jan Kawulok. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie, Panowie Radni ! Być może moje wystąpienie będzie dotyczyć punktu następnego, ale przy omawianiu zmiany budżetu, pojawiła się dotacja dla Muzeum Górnictwa Węgla w Zabrzu. I u nas na klubie, najpierw w zeszłym tygodniu, dzisiaj powtórzone, bez żadnych nacisków prezesa, stwierdziliśmy, że dane, które tam są, po prostu są błędne. Więc po pierwsze – mamy umowę w sprawie prowadzenia wspólnej instytucji i tu jest zapisane dosyć wyraźnie w tym porozumieniu, czy projekcie porozumienia, że już w 2026 roku powinniśmy prowadzić 99 % finansowania, co według mnie powinno mieć odzwierciedlenie w wojewódzkim planie finansowym, stąd wystąpienie w tym punkcie. I na prośbę koleżanek i kolegów, członków Komisji Skarbu dostaliśmy te dwa dokumenty. Jeden to jest właśnie projekt umowy i drugi projekt planu finansowego. Projekt planu finansowego jest niezwykle ciekawy, ponieważ on przedstawia na tej jednej stronie problemy tej jednostki. Jakie wnioski tutaj są ? Państwo wycofało się z dotacji, a była to dotacja duża, bo na poziomie ponad 5 mln złotych. Zabrze się wycofało, czyli wycofuje się z dotacji, więc jest kolejny problem. I teraz żeby ten plan się jakoś spiał, to tu jest założone tak, że sprzedaż z biletów wzrośnie o 56 %, więc pytanie, co my, te bilety podniesiemy, czy frekwencja będzie o 56 % dłuższa? Ja zawsze w każdym dokumencie, jak coś rośnie o 50-60%, to już truchleję, ale pozostałe przychody, które były na poziomie 14-18 mln, zakładamy 32 mln. Skąd się wezmą ? To jest wpisywane tylko po to żeby się tu coś bilansowało. Oczywiście zapisy porozumienia są, no bym powiedział, niezwykle dla nas niekorzystne, bo tu mamy te 99 % w przyszłym roku, ale też mamy na przykład zapisy, że w dalszym ciągu dyrektora jednostki będzie zatwierdzać miasto. Szanowni Państwo ! Naszym marzeniem było to, żeby właśnie w oddzielnym punkcie na spokojnie to zostało omówione i stąd wniosek Pana Radnego Tomasza Papaja, który bardzo solidnie do tego podszedł, przygotował to. Jak wiadomo, wniosek, no ze względów czysto politycznych, nie przeszedł. I teraz mamy liczby, tylko i wyłącznie liczby, żadnej polityki. Ja się pytam, skąd zamierzamy pozyskać, bo to my już będziemy pozyskiwać, te pozostałe przychody o... tu było 18 mln 32, czyli o 14 mln większe. W jaki sposób sprzedaż z biletów tak zwiększymy ? I faktycznie, czemu Miasto, no Zabrze w sposób taki bardzo prosty tego ... Najlepszy zapis odnośnie rozwiązania umowy, że każdej ze stron przysługuje wypowiedzeniu tej umowy i po wypowiedzeniu to się staje nasze. Tak, że to jest taki fajny zapis, który no właściwie jest... Mówię to w punkcie wieloletnia prognoza, bo uważam, że być może to jest, tylko nie umiem wyczytać, więc, jeżeli Pani Skarbnik, czy któryś z Marszałków, powie, że tak, to jest zawarte, to nie ma problemu. Jeżeli tego nie ma, to podpisanie tej umowy z Zabrzem będzie niemożliwe, bo ono dotyczy kolejnych lat finansowania. Jeszcze raz tutaj wszyscy członkowie Komisji Skarbu, Finansów dostali te dwa dokumenty i projekt umowy, i projekt tego planu. Jeszcze raz, Panie

Marszałku, ja nie lubię, jak mi ktoś, rzadko mi ktoś wskazuje. Do mnie jeszcze nigdy prezes Kaczyński nie dzwonił. Nie ma mojego telefonu. Ja raczej czytam, co mi ktoś da. Nie musiałem tego czytać, ale czytam to w dobrej wierze, bo ja uważam, że ten plan zawiera bardzo grube błędy. Ja nie wiem skąd one się wzięły, czy z niedofinansowania i tak trzeba coś domknąć – bo wiadomo, jak się robi plan, to najlepiej go domknąć – albo też uczciwie powiedzieć, słuchajcie: Zabrze Miasto nie ma, ministerstwo odmówiło i usiąść spokojnie i przedyskutować temat. A nie robić znowu kolejnego jakiegoś politycznego sporu, który być może się potem pojawi. Moje pytanie, ponieważ mówię, jesteśmy w punkcie wieloletnia prognoza, więc pytanie czy środki na rok 2026 są zawarte w tej wieloletniej prognozie. To będą środki na poziomie około, jeżeli całość dotacji ma być 20,4 mln, my 99 %, no to ten 1 % odliczmy, no około 19 tys. 900. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Czy Pan Radny Tomasz Papaj ma w tym samym temacie, czy coś innego ? OK., Dobrze ! Bardzo proszę o odpowiedź kogoś z Zarządu, tak ? Bardzo proszę, Pani Marszałek Joanna Bojczuk. Proszę !

- **Pani Joanna Bojczuk, Członek Zarządu Województwa** – Szanowni Państwo ! Jeżeli chodzi o odpowiedź na pytanie Pana Radnego, w 2026 roku nie jest to wpisane do WPF-u, ponieważ nie jest to przedsięwzięcie mające charakter wieloletni, tak jak wszystkie inne instytucje kultury są budżetowane rocznie. Jeżeli chodzi o dotacje z Ministerstwa Przemysłu – Ministerstwo absolutnie nie wycofało się z tej dotacji. Ona jest tak rozpisana, ponieważ to wynika z faktu, że co rocznie muzeum ubiega się o dotacje z Ministerstwa na mocy specjalnej ustawy, która finansuje zakłady górnicze, jakim jest m.in. Muzeum Górnictwa Węglowego. Ona wynosi około 18 mln rocznie, natomiast jest przesyłana w transzach i w zależności od tego, czy ministerstwo zdecyduje się finansować ten wydatek czy nie. W ubiegłym roku mamy wpisane 5 mln zł, tylko że to nie jest cała wartość dotacji, tylko jest ujęta jako dotacja podmiotowa, ponieważ te 5 mln zawiera finansowanie takiej bieżącej instytucji, czyli kadrę pracowniczą, jakąś tam część i Muzeum Górnictwa Węglowego co roku występuje do Ministerstwa Przemysłu, a następnie Ministerstwo Przemysłu refunduje po kolei wydatki. Czyli 5 mln jest ujęte jako dotacja podmiotowa, ponieważ finansuje bieżącą działalność instytucji. Natomiast reszta przyznawana jest w kolejnych latach, zwykle koło kwietnia, maja dowiadujemy się jaka to jest transza i po prostu ministerstwo nam ją refunduje. Jeżeli chodzi o uzupełnienie tej umowy. Umowa jest na razie tylko aspektem technicznym, polegającym na tym, że musimy pracować nad statutem, w związku z tym chcieliśmy dopracować wszystkie, całą część techniczną. Jeżeli chodzi o powołanie dyrektora, Miasto Zabrze ma tylko formę opiniującą, w związku z tym Zarząd nie musi się jej trzymać. Jeżeli chodzi o środki dla Muzeum Górnictwa Węglowego, jest zabezpieczone w budżecie z podziału wyniku 6 mln złotych i to jest jakby w całości dotacja, która pozwoli na utrzymanie się muzeum w stabilnej kondycji finansowej. Jeżeli chodzi o zwiększenie wpływu z biletów, wynika ono z tego, że muzeum podejmowało mnóstwo inwestycji polegających na zwiększeniu przepustowości ruchu turystycznego. W związku z tym

teraz jesteśmy gotowi na to, aby obsłużyć więcej turystów. Wszystko ! Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy Pan Radny jeszcze chce ?... Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Jan Kawulok** – no tutaj nie ukrywam, że dla mnie tym olbrzymim zaskoczeniem jest to, że te 20 mln nie muszą być w wieloletniej prognozie na rok przyszły, bo my zawieramy umowę w sprawie prowadzenia tego, przeznaczamy 99 %, czyli mówię, jest to około 20 mln, może to być 22, bo te koszty mogą iść do góry. I pytanie, ja jednak, być może, że tutaj nie jestem ekonomistą, ale już też nie jeden plan robiłem finansowy, więc tak logiczne byłoby dla mnie, żeby to jednak gdzieś ta informacja, że my w kolejnych latach, bo to nie będzie tylko lok 2026, ale na zawsze się pojawi ten wydatek na tym poziomie 99 % udziału. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Proszę bardzo, Pan Radny Tomasz Papaj !

- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Rzeczywiście temat jest bezpośrednio w samej następnej uchwale o zmianie budżetu i zmianie w budżecie. Natomiast, no tutaj budził pewne kontrowersje i jest pewną pochodną naszej dyskusji, która była przeprowadzona na Komisji Finansów, gdzie też poprosiłem o szczegółowe informacje dotyczące dokumentów w zakresie prowadzenia przez ...funkcjonowania Muzeum w Zabrzu Górnictwa Węglowego i takie dokumenty się pojawiły. Natomiast, proszę Państwa, odnosząc się do tego, co przed chwilą usłyszeliśmy w zakresie tego, że w WPF-ie tych informacji nie ma, i tego co jest projektowane w umowie, to nawet patrząc przez pryzmat chociażby kwestii wydatkowania i robienia inwestycji tam, to myślę, że należałoby się nad tym mocno pochylić, bo jak Państwo podajecie w roku w 2025 jest wzrost inwestycji o 36,73 %, czyli 7,5 mln zł jest w 2025. I bardzo dobrze, że są inwestycje, ja trzymam kciuki, żeby to muzeum się rozwijało i jeszcze bardziej eksponowało swoje walory i przyciągało turystów z województwa śląskiego, z Polski, z Europy i z całego świata. Nie ma tutaj wątpliwości, proszę Państwa, przynajmniej z mojej strony i myślę, że większość Państwa podobnie myśli. Natomiast, no jakby nie było, wejście w taki układ pod tytułem 99 i 1 %, o którym, proszę Państwa, do końca nie potwierdziliśmy na ostatnim naszym spotkaniu w Sejmiku, kiedy była uchwała Sejmiku podejmowana, proszę Państwa, w takim trybie, że tak powiem, dania pewnego *carte blanche* dla Pana Marszałka, całego Zarządu, żeby przedyskutować tę sprawę. I to było proszę Państwa 18 listopada 2024 roku, to tam jednoznacznie nie mówiliśmy jaka będzie formuła. No tu się okazuje, że 1 do 99. Powiem tak: dlaczego nie ? Ale szkoda, że to nie jest przedmiotem dyskusji też na komisji, bo to rzutuje znacznie na środki wydatkowane na tą instytucję kultury – jedną z wielu instytucji kultury, proszę Państwa, więc tu mam ogromne wątpliwości w kontekście też chociażby WPF-u. Natomiast, no trzymam kciuki, to co Pani Marszałek powiedziała, że poczynione inwestycje spowodują, tak jak mój

przedsłowa, Pan Radny Kawulok, wspominał o tym, że przychody za bilety wzrosną o 59,74 % w stosunku do roku 2024, co wymiennie daje kwotę 7,6 mln zł. To jest naprawdę bardzo ciekawy. Dodam, proszę Państwa, że przychody w ogóle ze sprzedaży usług własnych o 13 mln mają wzrosnąć, 67,65%, a przychody, jeszcze raz powtarzając, pozostałe przychody aż o 223%. W stosunku do roku 2024 kwotowo wynosi to 17,9 mln. Naprawdę jestem, powiem tak, zaskoczony bardzo pozytywnie, tylko pytanie, czy to jest prawda, czy to jest kreatywność, proszę Państwa, żeby tak powiem wynik się spinał i żeby strata, którą Państwo proponujecie na rok 2025, a właściwie w tym momencie proponuje sama instytucja kultury, to jest 7 mln 135 tys. Za rok 2024, przypomnę, że strata była na poziomie zaledwie 163 tys. 826 zł. Proszę Państwa ! Nie do końca też zrozumiałem jednoznacznie wypowiedź Pani Marszałek w zakresie takim, jeżeli chodzi o kwestię samej dotacji – i to jest moje właśnie pytanie, prosiłbym o potwierdzenie też tego – czy oprócz tej dotacji podmiotowej na poziomie 9 mln, te 6 mln to jest jeszcze dodatkowa dotacja, co da ponad 15 mln w roku 2025, bo to nie wybrzmiało tutaj, to nie wybrzmiało. Moim zdaniem tak jest, ale chciałbym, żeby to po prostu usłyszeć, że to będzie już ponad 15 mln zł, proszę Państwa, a w następnych latach, tak jak mój przedsłowa Pan Radny Kawulok wspominał, no około 20 mln zł, proszę Państwa, więc jest to znaczne zobowiązanie, proszę Państwa, na lata. I ja powiem tak, no na przykład jeszcze, jeżeli chodzi o wynagrodzenia, to jest 114,35, kwotowo to jest dodatkowo 4,5 mln w roku 2025 w stosunku do roku 2024. O ile ja wiem, to proszę Państwa, inflacja nie będzie na poziomie 14,4 %. Taka była, ale parę lat temu, proszę Państwa, więc jest pytanie, jakie jest uzasadnienie ? Ja się domyślam, jakie jest uzasadnienie, bo prawdopodobnie w poprzednim roku nie były podniesione wynagrodzenia przez samorząd województwa na czele z Panią Prezydent Rupniewską tym pracownikom. I teraz trzeba troszkę nadrobić, że tak powiem tempo z poprzedniego roku, gdzie inflacja była na takim, a nie innym poziomie, więc tu jest 14,4, ale my to bierzemy na siebie, czyli te decyzje nie podjęte przez Panią Prezydent Rupniewską w tamtym roku rzutują teraz na nasze dodatkowe wydatki, proszę Państwa ! To tak tytułem jeszcze takiego uzupełnienia, więc jeszcze dodam, że jednym z warunków podpisania umowy jest zawarcie poręczenia za zobowiązania muzeum wobec jednego z banków. Też bierzemy to na siebie, zwiększamy w tym momencie, znaczy zmniejszamy możliwości ewentualnie zadłużania się, jeżeli można tak powiedzieć, bo poręczamy, ale to jest jeden z elementów, proszę Państwa. No i coś, co jest ważne, proszę Państwa, w tym wszystkim, to też, jak wygląda z punktu widzenia technicznego, a tak naprawdę księgowego, wejście w prawa, jeżeli chodzi o majątek trwały muzeum określony na dzień 1 stycznia 2025 na kwotę 254 mln 96 tys. 616 zł, proszę Państwa. To jest prawie ćwierć miliarda złotych w aktywach, proszę Państwa. I tutaj też prosiłbym o wyjaśnienie. I proszę Państwa, na koniec, no pytanie jest takie, czy wreszcie się, czy uchwała Sejmiku, którą ... rzeczona z 18 listopada o woli podjęcia działań zmierzających do zmiany głównego organizatora Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu z Miasta Zabrze na Województwo Śląskie jest wystarczająca ? I tu trochę zadbam, że tak powiem, o Zarząd, czy rzeczywiście jest pewny tego, że proszę Państwa, z punktu widzenia prawnego do podpisania umowy przez Zarząd Województwa, czy tamte zapisy predestynują do tego, żeby Państwo tą nową umowę

podpisywali ? Skoro Sejmik nadaje po uzgodnieniu z ministrem kultury i dziedzictwa narodowego, statut tego muzeum i znacząco zmienia się jego struktura finansowania. U mnie pojawiają się znaczne wątpliwości w tym zakresie, ale może to są moje wątpliwości i rozważania radnego Sejmiku. Natomiast Zarząd i przedstawiciele tej instytucji tego, proszę Państwa, nie mają. Ja przygotowałem jeszcze wiele innych danych. Nie chciałbym zanudzać, natomiast uważam, że temat jest bardzo ważny. Dlatego, proszę Państwa, no myślę, że powinien być przedmiotem dyskusji, proszę Państwa, na komisji jeszcze i zaopiniowania tak żeby można było te rzeczy, proszę Państwa, przeanalizować. Natomiast kończąc, pytanie czy to prawda ? No mamy marzec, proszę Państwa, być może z końcem kwietnia lub początkiem maja odbędzie się referendum o odwołanie Pani Prezydent Rupniewskiej w Zabrzu. I proszę Państwa, tam jest 341 etatów w tym Muzeum Śląskim, przepraszam, rozpędziłem się, Muzeum w Zabrzu oczywiście Górnictwa Węglowego. I pytanie czy to też nie jest jakiś ukryty cel, żebyśmy proszę Państwa w takim ogromnym tempie w tej chwili procedowali, żeby można było powiedzieć: tak, Województwo Śląskie przejmuje właściwie w 99 %, proszę Państwa, tę instytucję. Szanowni Państwo ! Nie martwcie się, myślę o pracownikach, których szanuję i mam nadzieję, że ich też byt będzie zapewniony, ale pytanie, czy to tak ma wyglądać ? Czy nie spokojnie można byłoby w kwietniu, być w maju, podjąć uchwałę i podpisać umowę na takich warunkach, które były czytelne, przejrzyste i jasne. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Odpowiedź poproszę Panią Marszałek Joannę Bojczuk.

- **Pani Joanna Bojczuk, Członek Zarządu Województwa** – zacznę od końca. Ta umowa, którą Państwo dostali, była wynikiem rozmów na komisji. Ona, tak jak zaznaczaliśmy w mailu, to jest tylko projekt. Oczywiście Państwo doskonale wiedzą jako radni, jaka jest procedura w ogóle współprowadzenia instytucji, jaka jest procedura, czyli musimy dochować kolejnych kroków. Najpierw musimy uzgodnić statut, uzgodnić statut z ministerstwem. Następnie dopiero przedstawiamy statut Państwu Radnym i wtedy Państwo Radni podczas komisji dyskutujecie, czy jesteśmy organizatorem, czy nie jesteśmy, w jakim podziale i na jakich zasadach. Jeżeli chodzi o kwotę na podwyżki, tak jak mówiliśmy przy projekcie budżetu na 2025 rok, zapewniliśmy podwyżki w wysokości 7 % funduszu wynagrodzeń. W związku z tym taki też przelicznik zastosowano w Muzeum Górnictwa Węglowego. Jeżeli chodzi o kwoty, te 6 mln wiąże się z tym, że w wyniku podziału tego wyniku od razu zabezpieczyliśmy te 6 mln, natomiast nie jest to ostateczna kwota. To wszystko się okaże dopiero jak będziemy wiedzieć czy przejmujemy muzeum, w jakim stopniu, w jakim zakresie i przede wszystkim od kiedy ? Na razie mamy zabezpieczone te 9 mln zł. Zabrze wynegocjowaliśmy, miało być 1,2 mln zł, tak jak Państwo widzieliście na etapie projektu planu finansowego. Natomiast otrzymaliśmy informację, że Zabrze zwiększa kwotę swojej dotacji do 2 mln zł. W związku z tym to, co Państwo otrzymaliście, jest projektem, nad którym będziemy oczywiście dyskutować na komisjach merytorycznie. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Nie widzę więcej głosów w dyskusji. Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	20
przeciw	1
wstrzym.	13

9. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok (druk VII/167):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy inne komisje opiniowały ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Również nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	20
przeciw	0
wstrzym.	12

10. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2025 rok (druk VII/168):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jej Przewodniczącego Pana Radnego Marka Kopla ...[z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Przewodniczącą, Panią Lucynę Ekkert ...[z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	32
przeciw	0
wstrzym.	0

11. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia w 2025 roku pomocy finansowej Gminie Ogrodzieniec (druk VII/172):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jej Przewodniczącego Pana Radnego Marka Kopla ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Przewodniczącą, Panią Radną Lucynę Ekkert ...[z miejsca: opinia pozytywna]... Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	32
przeciw	0
wstrzym.	0

12. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu (druk VII/173):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – proszę Państwa Radnych o uwzględnienie autopoprawki do tej uchwały w uzasadnieniu mylnie wskazana została *Pewel Mała* powinna być *Pewel Wielka*. To Państwu Radnym zostało przedstawione przed sesją. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jej Przewodniczącego Pana Marka Kopla ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego i Wiceprzewodniczącego Pana Radnego Marcina Szarka ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	0

13. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Lubliniec (druk VII/174):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie

opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Wiceprzewodniczącego Radnego Marcina Szarka ...[z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – ...w punkcie czternastym ... Tu Pan Radny mi się zgłosił do ... czy to pomyłka, Panie Radny Kawulok ? Zgłoszenie w dyskusji mam ... czyli OK., usuwam !

14. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia w 2025 roku pomocy finansowej Miastu Będzin (druk VII/175):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jej Przewodniczącego Pana Radnego Marka Kopla ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Przewodniczącą Panią Radną Lucynę Ekkert ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania. Otwieram głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem tej uchwały ? ... Proszę o udzielenie pomocy technicznej Panu Wiceprzewodniczącemu Mazurowi...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	0

15. Podjęcie uchwały w sprawie określenia zadań, na które Województwo Śląskie przeznacza środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2025 roku (druk VII/176):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jej przewodniczącego Pana Radnego Marka Kopla ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia. Czy jest ktoś z Wiceprzewodniczących ? Jest. Bardzo proszę Pani Radna ...[z miejsca: opinia jest

pozytywna]... dziękuję bardzo ! Bardzo proszę do głosu zapisała się Pani Radna Beata Białowas. Proszę bardzo Pani Radna !

- **radna Beata Białowas** – Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Ja chciałam tylko, jako że nie jestem w Komisji Polityki Społecznej, ani w Komisji Zdrowia, podkreślić i bardzo podziękować, dlatego że Szanowni Państwo, jeszcze kilka lat temu byliśmy bodajże ostatnim województwem i to wcześniejszy Zarząd podjął taką decyzję, że środki z PFRON-u nie dzielimy tylko i wyłącznie na zakłady aktywności zawodowej i na roboty budowlane, ale zaczęliśmy bodajże od kwoty 500 tys. zł. Teraz jest kwota 3 mln zł zwiększona o 500 tys. zł dla organizacji pozarządowych i fundacji. I w ten sposób Województwo Śląskie dzieli te środki. Z roku na rok ta kwota jest coraz większa. Myślę, że to jest bardzo dobra inicjatywa, że z roku na rok ta kwota jest coraz większa. Zachęcam do tego, żeby też fundacje i stowarzyszenia one i tak to wiedzą, ale żeby o tym się dowiadywały. Tak, że chciałam tylko podkreślić, że podział tych środków, jaki jest dzielony, uważam że jest bardzo dobrym podziałem i tak jak chciałam powiedzieć, byliśmy ostatnim Województwem, które w ten sposób ten podział środków zaproponowało.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radna ! Ktoś z Państwa jeszcze chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	30
przeciw	0
wstrzym.	0

16. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury (druk VII/170):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej przewodniczącą, Panią Radną Lucynę Ekkert ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych zechciałby zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	32
przeciw	0
wstrzym.	0

17. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej na kadencję 2023-2027 (druk VII/180):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – osoba, która złożyła rezygnację była rekomendowana przez klub Koalicji Obywatelskiej, wobec tego z ramienia tegoż klubu proponuje się powołać kolejną osobę. Kancelaria Sejmiku dysponuje stosownymi dokumentami kandydatki czy kandydata i złożyła stosowne oświadczenia. Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Proszę o przedstawienie przedstawiciela klubu lub platformy. Pani, już mówię, przepraszam jest, jest w porządku mamy to w uchwale Panie Radny ... aha, nie mamy ... Przepraszam Państwa Radnych, że nie otrzymaliście Państwo. Ja tutaj też faktycznie nie mam. Wyszczególnione jest puste miejsce zostawione...
- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowne Koleżanki i Koledzy Radni ! Zmiana następuje w wyniku tego, że nasz Kolega Radny Rafał Ryplewicz rezygnuje z zasiadania w tej radzie, a w to miejsce będzie przedstawiciel. Będziemy prosić Pana Marszałka, żeby powołał ... [głos z sali]... A, no to przepraszam za nieporozumienie to proszę Cię, Rafał, przekaz...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, Pan Radny Rafał Ryplewicz, który jest, że tak powiem, zaangażowany w tą radę społeczną...
- **radny Rafał Ryplewicz** – Szanowni Państwo ! Bardzo krótko ! To ja jestem tym kandydatem. Dziękuję !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...nie mam. Dysponuję oświadczeniem, właśnie teraz zaplatane było w dokumenty, jest wszystko OK.. Czy ktoś jeszcze ma jakieś pytania ? ... Chyba za szybko lecę, prawda ? No może trochę. W takim razie otwieram głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	29
przeciw	0
wstrzym.	0

18. Informacja dotycząca sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli początkujących, mianowanych i dyplomowanych w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie za 2024 rok:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – to jest corocznie składany materiał, zawierający krótkie podsumowanie w zakresie wydatków na wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu. Ktoś z Państwa Radnych chce zgłębić temat ? ... Nie widzę ! W związku z powyższym przechodzimy do kolejnego punktu...

19. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – obszerny materiał wysłano Państwu w formie elektronicznej dnia 14 marca. Ktoś ma pytanie ? Bardzo proszę na wniosek Pana Marszałka, Pan Dyrektor ... To przejdziemy nad tym w wolnych wnioskach, udzielimy głosu Panu Dyrektorowi. Czy w temacie działalności Zarządu, ktoś z Państwa Radnych ma pytania ? ... Nie widzę ! Bardzo proszę, przechodzimy do punktu 20...

20. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – z całą sympatią do Pani Radnej Jadwigi Baczyńskiej. Udzielam w pierwszej kolejności Pani głosu. Pani Radna, proszę bardzo !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – Panie Przewodniczący ! Wyjątkowo dziękuję za udzielenie tego głosu. Mam pytanie do Zarządu Województwa Śląskiego. W jaki sposób Państwo chcecie wpłynąć na decyzję o udzieleniu pozwolenia na budowę obiektów mieszkaniowych w Chorzowie ? Dziękuję !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Zarządu w tej chwili chce ? ... Nie. Bardzo proszę złożyć również na piśmie. Otrzyma Pani odpowiedź w tej sprawie. Bardzo proszę, jest Pan Dyrektor...
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...ale to jest Panie Przewodniczący w temacie decyzji, jaką dzisiaj podejmowaliście, podejmowaliśmy i dotyczy to oczywiście potencjalnej budowy obiektów mieszkaniowych w *Parku Śląskim*, ponieważ padło takie stwierdzenie, że Zarząd Województwa Śląskiego jest przeciwko, w związku z tym nie wyrazi na to zgody. Dlatego pytam, w jaki sposób, na podstawie jakiej ustawy,

czy jakim narzędziem, chcecie Państwo wpływać na tą decyzję o pozwoleniu na budowę obiektów mieszkaniowych w Chorzowie ? Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! No Pani ... ja nie wymuszę na Zarządzie żeby odpowiadał w tej chwili. Pani to złożyła w formie pytania, na pewno Pani otrzyma. Chyba, że Pani Dyrektor chce odpowiedzieć. Bardzo proszę, Pani Dyrektor ...[głosy z sali]... bardzo proszę, Pan Dyrektor WUP-u odnośnie *RAFAKO*, tak ? Sytuacji ... Proszę bardzo Panie Dyrektorze !

- **Pan Marcin Biernat, Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach** – Szanowni Państwo ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Padło pytanie dotyczące działalności, znaczy naszych działań dotyczących *RAFAKO* i w ogóle trudnej sytuacji, w której się znalazło *RAFAKO*. Pierwszą informację, którą uzyskaliśmy, to był grudzień o zamiarze zwolnień grupowych i w zasadzie upadku i wyznaczeniu syndyka w spółce *RAFAKO*. 15 stycznia wpłynął do nas pierwszy wykaz w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o zaspokojenie wypłat pracowniczych na kwotę ponad 3 mln i ten wykaz zrealizowaliśmy...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...Panie Dyrektorze ! Przepraszam najmocniej. Proszę Państwa Radnych o skupienie, naprawdę, bo sami poruszaliście jako radni tą kwestię. Jest ona ważna, czynnik społeczny bardzo ważny. Proszę o wysłuchanie wyjaśnień...

- **Pan Marcin Biernat, Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach** –...ten wykaz obejmował 681 osób na kwotę 3 mln 165 tys. – został zrealizowany. Informowaliśmy syndyka o tym, że ma jeszcze prawo do 4 wykazów uzupełniających w przypadku przedłużenia umów o pracę. Podjął decyzję inną o wypowiedzeniu umów o pracę. I dzisiaj wpłynął do nas kolejny wykaz uzupełniający na kwotę 16 mln 796 tys. To już jest tylko wykaz na odprawy dla pracowników i to jest 585 pracowników. Z tego co wiemy z rozmów z dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w chwili obecnej pozostało w spółce 80 pracowników, reszta jest w okresie wypowiedzenia. I w zasadzie od tych działań, które będziemy dalej podejmować, czy będziemy razem z PUP-em wnioskować o dodatkowe środki z Funduszu Pracy na aktywizację, będzie zależeć jak będą się ci pracownicy rejestrować. Mieliśmy też cztery przypadki wykazów indywidualnych. Jeden już jest rozpatrzony, dwa są w procedowaniu. Na trzeci jeszcze czekamy na środki z ministerstwa. Dodam tylko, że na terenie zakładu odbyliśmy około 10 spotkań, razem z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy, dotyczące informacji dla pracowników, z jakich elementów aktywnych form wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i rynku pracy mogą skorzystać, w jaki sposób mogą je realizować. Mówiliśmy także o środkach unijnych, te, które mamy, z których mogą skorzystać. No i jeszcze ważna informacja, że zgodnie z artykułem 70 ustawy o promocji zatrudnienia i rynku pracy, wszyscy pracownicy są objęci tak zwaną procedurą zwolnień monitorowanych. One w chwili obecnej, zgodnie z tym

artykułem, są wyłączną gestią powiatowych urzędów pracy, natomiast wiemy, że z nowelizacji, znaczy z nowej ustawy, która prawdopodobnie wejdzie w kwietniu, będzie to już kompetencja, także marszałka, więc będziemy mogli wejść też troszkę aktywniej i wspomóc tych pracowników. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Gdyby ktoś z radnych chciał dopytać, to Pan Dyrektor pozostaje tutaj. Bardzo proszę, Pan Wiceprzewodniczący Stanisław Gmitruk. Proszę bardzo, Panie Przewodniczący !

- **radny Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Interpelacja, którą składam dotyczy aktualnie prowadzonej aktualizacji *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego* na przyszłą perspektywę, w tym moje wystąpienie dotyczyć będzie, by w tym nowym skorygowanym dokumencie objąć wszystkie dziedziny życia mieszkańców, przedsiębiorców Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Pragnę poinformować, a może niektórym tylko przypomnieć, że w dniu 6 marca w siedzibie Starostwa Częstochowskiego odbyło się spotkanie dotyczące aktualnego i przyszłego wsparcia dla przedsiębiorców z Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Możliwości wsparcia przede wszystkim z programu Fundusze Europejskie dla Województwa Śląskiego na lata 2021-2027 zostały bardzo kompetentnie zaprezentowane przez pracowników Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy i Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości, a także Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Za ten kompetentny i komunikatywny udział przedstawicieli administracji samorządowej województwa śląskiego w imieniu organizatorów raz jeszcze serdecznie dziękuję, ale był pewien zgrzyt. Otóż po raz kolejny przypomniano, że w programie o nazwie Unijny Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji, w tym nade wszystko w osi 10, a działanie 10.3, pod nazwą *Wsparcie rozwoju działalności rzemieślniczej*, nie mogą uczestniczyć w tym wypadku rzemieślnicy, jeśli chodzi o to działanie Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. I tak dla przykładu z Kłobucka, z Myszkowa, rzemieślnik nie może aplikować w tym programie, ale dla przykładu z Będzina już tak. No i oceniono, że to jest niesprawiedliwe i dobrze byłoby żeby w programie, czyli właściwie *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego* na kolejną perspektywę ten aspekt we wszystkich dziedzinach był także uwzględniony wobec wszystkich mieszkańców i przedsiębiorców Subregionu Północnego. Ten program, ten plan trochę może żartobliwie, czy mniej poważnie, bym nazwał *Planem jednak niesprawiedliwej transformacji* Miało dotyczyć regionów górniczych i pogórnich, a przypomnę, że w Subregionie Północnym, a dokładnie na terenie Miasta Częstochowy, Gminy Poczesna, Gminy Wręczyca Wielka, Miasta i Gminy Kłobuck, są tereny pogórnice po przemyśle wydobywczym rud żelaza. Tak, że to się wybitnie nie tłumaczy, nie komponuje się w taki układ, ale nic na to nie poradzimy, dlatego też z uwagi na fakt, że aktualnie jesteśmy w procesie aktualizacji *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego* oraz biorąc pod uwagę stosowanie bieżącego programu tej *niesprawiedliwej transformacji*, proszę o podanie prac przygotowawczych

i realizowanych działań mających na celu równe traktowanie wszystkich mieszkańców całego województwa śląskiego, w tym Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos poprosił Pan Radny Stanisław Baczyński. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie i Panowie Radni ! Szanowni Zaproszeni Goście ! Ja chciałem poinformować, że zgłosiłem interpelację o koniecznych do wykonania pracach konserwacyjnych na drogach wojewódzkich. I to tam na piśmie jest, więc powtarzać tego nie będę, ale chciałbym o jednej rzeczy powiedzieć. Kiedyś prosiłem, żeby wykonać stosowne prace w zakresie bezpieczeństwa na tzw. *zakręcie pod Górkami*, to jest droga DW 946. Dostałem przemiłą odpowiedź, że nic się nie da zrobić. Odczytuję to jako odpowiedź polityczną, ponieważ ze wszystkich wypowiedzi ustnych w czasie poprzednich lat wynikało, że trzeba tam coś zrobić, że robi się, że jest dyskutowany sposób wykonania i tym podobne rzeczy. Dlaczego o tym mówię ? Dlatego, Szanowni Państwo, że nic się na tym zakręcie nie zmieniło, oprócz tego, że dalej biją samochody jak popadnie. Były tam już wypadki śmiertelne. Nie chciałbym nikogo obciążać niczym, ale jak tak dalej pójdzie, to dorobimy się kolejnych *sukcesów*, które będą naszą porażką. Bardzo bym prosił, żeby powrócić do tej sprawy i przyglądnąć się, bo naprawdę gra jest, jest o co zagrać – o ludzkie życie, tak uważam. Nie ma tutaj Pana Dyrektora Wydziału Transportu, ale jemu sprawa jest doskonale znana, więc myślę, że powrót do niej jest stosunkowo prosty. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O zabranie głosu proszę Panią Wiceprzewodniczącą Alinę Bednarz. Proszę Pani Przewodnicząca !

- **radna Alina Bednarz, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – Panie Przewodniczący ! Drogi Zarządzie ! Szanowni Państwo ! Szanowni Goście ! Ja jestem członkinią Rady Programowej Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach. Jak Państwo wiecie, jest to instytucja współprowadzona przez Samorząd Województwa Śląskiego. I w imieniu dyrekcji, ale także Rady Programowej chciałabym Państwa do tego muzeum na wycieczkę zaprosić. Dostaniecie Państwo odpowiednie zaproszenia i bardzo zachęcam, byście Państwo to muzeum odwiedzili, tym bardziej, że muzeum po *covidzie* bardzo spadły przychody, spadła ilość odwiedzających. Jest to muzeum w miejscowości Świętochłowice, a więc takie nieco oddalone od aglomeracji, od większych miast. Dlatego bardzo zachęcam do propagowania tego muzeum, a także do odwiedzenia. Mam również dwie interpelacje. Jedna interpelacja dotyczy programu *in vitro*. Chciałabym ... ten program obowiązywał w województwie śląskim rok aż do wprowadzenia programu krajowego i cieszył się wtedy ogromnym powodzeniem. Dlatego myślę, że nie wiem, jakie są efekty tego programu i o to zapytuję w tejże interpelacji – to po pierwsze. A druga – na prośbę mieszkańców miejscowości Piasek w powiecie pszczyńskim zwracam się z zapytaniem, kiedy zostaną ukończone prace związane z przebudową torów kolejowych. Remont torów

i przejazdów kolejowych, choć zasadny, wiąże się z uciążliwością dla korzystających z nich mieszkańców, bo trwa już ponad rok. I w tej sprawie zwrócili się do mnie mieszkańcy miejscowości Piasek. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo !

21. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Dziękując za te obrady, na skutek wyczerpania porządku obrad zamykam XII sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VII kadencji ! [godz. 14⁵⁵]